CELJSKI TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

CELJE, 13. MAJA 1966 — LETO XXI. — ŠT. 18 CENA 50 DIN PAR

NEZAKONITE ODPOVEDI

V zadnjem času je pri komunalnem zavodu za socialno zavarovanje vložilo že nekaj delavcev predloge za invalidsko pokojnino, ker so jim gospodarske organizacije odpovedale delovno razmerje z utemeljitvijo, da izpolnjujejo pogoje za invalidsko pokojnino.

Taka odpoved pa je nezakonita. Gospodarske organizacije niso niti pristojne za ugotavljanje invalidnosti, niti nimajo tehnične možnosti za tako ugotavljanje. To je pristojnost samo invalidske komisije.

Delovno razmerje preneha v primeru invalidnosti šele na podlagi odločbe o upokojitvi, ki jo izdajo po mnenju zdravstvene komisije. Odpoved delovnega razmerja le po oceni gospodarske organizacije o zavarovančevi invalidnosti ni upravičena in zatorej tudi nezakonita. Gospodarske organizacije naj torej tako prakso opuste.

Za primere starostnih upokojitev pa velja določilo 104. člena temeljnega zakona o delovnih razmerjih.

Komunalni zavod
za socialno zavarovanje
Celje

Posledica nemajhnih stanovanjskih okoliščev in pomanjkanja igrišč v Celju — igra na smeteh in odpadkih.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA UPOKOJENCEV

ŠE VEDNO USTVARJALNI

V sredo dopoldne so se v stranski dvorani Narodnega doma sestali upokojenci celjske občine na občnem zboru Društva upokojencev. Bil je to nedvomno najbolje obiskan občni zbor v sezoni saj so se ga udeležili domala vsi delegati in tudi neizvoljeni zastopniki poverjeništev. To društvo, ki ima okrog 2800 članov, je v pretekli mandatni dobi zabeležilo zelo konkretne delovne uspehe. Sami so povedali, da je njihov najpomembnejši cilj izboljšati upokojencem njihovo gmotno stanje in tej dejavnosti je bila posvečena večina moči in akcij prizadevnega društva. Ob tem pa so zelo razvili svojo kulturno prosvetno dejavnost, pa tovariško samopomoč in mnoge druge delovne oblike. Pred začetkom občnega zbora se je predstavil tudi društveni pevski zbor, ki je zbrane upokojence navdušil s svojo lepo pesmijo.

ŠTAFETA MLADOSTI V CELJU

Letos bo štafeta mladosti prišla v celjsko občino 16. maja. Seveda ji bodo pripravili slovesen sprejem povsod, kamor bo štafeta krenila. Tako 16. maj že sodi v vrh prireditev, posvečenih letošnjemu mesecu mladosti.

Mladi Celjani bodo štafeto sprejeli iz rok laških mladincev pri viaduktu pred Tremarji — ob 7.15 — od koder bodo štafetno palico prepeljali do Polulske šole. Od tam jo bodo nesli po Bregu preko Savinje, po ulici XIV. divizije do Postaje in naprej po Prešernovi ulici, čez trg V. kongresa v Šlandrovo kasarno. Tam bo ob 7.30, tri minute za tem pa jo bodo pospremili mimo Narodnega doma do Kajuhovega spomenika pred gimnazijo, kjer bo ob 7.35 osrednja slovesnost. Ob 7.45 bo štafeta nadaljevala pot po Ljubljanski in Gregorčičevi ulici na Vodnikovo in od tam po Cankarjevi pod podvoz do nove proizvodne hale v Topru. Tam bo ob 7.55, tri minute za tem pa bodo mladinci odnesli pozdrave tovarišu Titu po Teharski cesti. Pri trgovini Voglajna bodo štafetno palico vzeli v avtomobil in jo prepeljali do odcepa ceste na Svetino v Štorah, kamor bodo prispeli ob 8.05. Mladinci bodo nešli palico do železarne in od tam proti Šentjurju. Pri Prožinski vasi jo bodo izročili mladini iz Štor.

Štafetna palica se bo 16. maja vrnila na območje celjske občine še enkrat. To bo ob 17.40, ko bodo celjski mladinci dobili štafetno palico od mladine konjiške občine pri zgornjem spomeniku padlim na Stranicah. Ob 17.50 jo bodo sprejeli v Višnji vasi, odkoder jo bodo nosili do Vojnika, kjer jo bodo sprejeli ob 18. V Dobrni bodo nosilce štafete mladosti pozdravili ob 18.30, deset minut za tem pa jo bodo že predali mladini velenjske občine.

Štafeto bodo nosili mladinci celjskih šol ter predstavniki JLA, spremljali pa jo bodo predstavniki vseh ostalih, predvsem mladinskih organizacij. Povsod, kjer se bo ustavila, ji bodo pripravili slovesne sprejeme, kjer bodo izročili nosilcem štafetne palice tudi svoje čestitke in najlepše želje za tovariša Tita.

PET MINUT PRED DVANAJSTO. V teh dneh, ko so prvomajski prazniki že neuradno otvorili letošnjo turistično sezono, v turističnih krajih hite z gradbenimi deli. Kopljejo, razkopavajo, odkopavajo, prekopavajo, izkopavajo, zakopavajo, kot je to že v navadi. Posnetek smo naredili pred prvomajskimi prazniki v Rogaški Slatini, kjer so delavci domačega gradbenega podjetja hiteli, da bi za praznike uredili plato pred Zdraviliškim domom, medtem ko je Švicarija še vedno pod gradbeniškim skeletom.

(Foto: J. Sever)

»ČE ŽE MORAŠ UGRIZNITI V KISLO JABOLKO«, PRAVI JOŠKO ROZMAN, ŽALSKI ŽUPAN, »POTEM UGRIZNI TAKRAT, KO IMAŠ SE ZDRAVE ZOBE«.

Odrezan od občanov

»MOJE DELO JE POSTAVLJENO NA GLAVO. NAMESTO DA BI DVE TRETJINI SVOJEGA DELOVNEGA ČASA POSVETIL OBČANOM, JIH MORAM POSVEČATI RAZNIM KONFERENCAM IN POSVETOVANJEM NA VSEH NIVOJIH. Z OBČANI SE SREČAM TAKRAT, KO PRIDEJO URGIRATI ZA DENAR KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN PA NA RAZNIH MANIFESTACIJAH ...«

Kolikokrat slišimo: »ŽAL GA NI,« ali pa: »TA TEDEN GA NE BO!« To velja tudi za predsednike občin, kajti priti do predsednika občine je iz dneva v dan težje. Vsekakor pa si rojen pod srečno zvezdo, če ti uspe prodreti do župana in se z njim zadržati v razgovoru nekaj minut, ne da bi vaju pri tem vsaj enkrat zmotil telefon ali tajnica. V našem razgovoru s predsednikom žalske občinske skupščine — JOŠKOM ROZMANOM smo skušali osvetliti drugi del županovega obraza, tisti del, ki ga živi sam, razpet med željami in delom, med sestanki in konferencami, torej obraz, ki bi naj »vedril in oblačil« v občini. (Na 4. strani)

IZREDNA KONFERENCA SZDL V MOZIRJU

Pred kratkim je bila v Mozirju izredna občinska konferenca socialistične zveze, na kateri so udeleženci obravnavali organizacijsko politični razvoj SZDL, njeno vlogo v komuni in njen pomen za hitrejši razvoj samouprave. Obširno so govorili tudi o zaključkih minulega VI. kongresa SZDL Slovenije. V razpravi so posvetili posebno pozornost tudi gospodarskemu in družbenemu razvoju občine s posebnim poudarkom na izvajanje ukrepov gospodarske reforme.

V razpravi je sodeloval tudi Tone BOLE, zvezni poslanec za območje mozirske občine. Obširno je govoril o naporih in nadaljnjih ukrepih v zvezi z reformo in odgovarjal na številna vprašanja s področja gospodarstva, ki so mu jih zastavili udeleženci konference.

Za delegate za VI. kongres SZDL Jugoslavije so na konferenci izvolili Toneta BOLETA, predsednika Zvezne gospodarske zbornice.

-er

SEJA SKUPŠČINE

Včeraj je bila v Žalcu seja občinske skupščine, ki je v obsežnem dnevnem redu razpravljala in odločila o vrsti problemov. Posebno tehtne so bile razprave o problematiki zdravstva, o zaključnem računu proračuna občine Žalec za leto 1965 in o pripravah za prehod na 42-urni tednik. Skupščina je sicer obravnavala še več drugih zadev in sprejela nekatere odloke, a bolj podrobno bomo o sprejetih zaključkih pisali v prihodnji številki.

POLITIČNA ŠOLA V ŽALCU

Včeraj je začela v Žalcu delovati politična šola II. stopnje, četudi je bil to šele svečani uvodni dan, a za rednimi predavanji začno 16. maja. Skupno bodo imeli osem dni predavanj in bodo obravnavali teme o mladinski problematiki, delu sindikatov v gospodarski reformi, vprašanja reforme in mednarodnega gospodarstva, vloga družbeno-političnih organizacij v obdobju reforme, o delitvenem sistemu in samoupravnih aktih v delovnih organizacijah ter o srednjeročnih planih.

VREME DO 23. MAJA

Večje padavine z ohladitvijo pričakujemo okrog 14. in 18. maja. V ostalem bo v glavnem lepo vreme, vendar pogoste krajevne nevihte.

OLGA VRŠNIK

Tudi ta kolovoz vodi v reber, kot vsi kolovozi na tem svetu, tu, kjer Savinja v potoku liže korito.

Na planjavi, streljaj od Savinje, je šola. Šola s štirimi imeni, lahko uporabiš tisto, ki ti prija, ob vsakem boš dodal delež otrok, ki se zjutraj vsujejo s pobočij okoliških hribov.

Del te šole je pred nami, v izbi, ob mizi, na kateri je bil jabolčnik in savinjski želodec. Skozi okna je prihajal vonj po zemlji in šum Savinje. Tu in tam je zabrnel avtomobil, ki je krotovičil cesto spodaj ob Savinji. Brnenje podobno brnenju avtobusa, ki zjutraj pelje fante in može s širokimi dlanmi. Nekam, tja, kjer so tovarne. Fante, ki so bili včeraj otroci, otroke, ki bodo jutri možje.

Ta večer ni bil vklopljen televizor, ta luksus samotne kulture, ki kraljuje negovan v kotu izbe, zakajene od zimskih večerov. Znova smo vnesli nemir v to svetišče zapečka, nemir v oči dekleta, ki ni vedela, kam z nami in z rokami, ki jih je venomer prestavljala. Ni vedela, kam z našimi vprašanji, kajti kaj je v tem velikega, če si učitelj?! Če si učitelj doma, v vasi kjer si rastel, bezljal okrog voglov, se podil po senožeti. Če si učitelj prvo leto, prvi dan, ko težko poveš, kar bi moral, da bi te te velike, lačne oči razumele. Ko spoznaš, da ti je šola dala premalo teorije, ki otroku pove premalo, kajti on hoče skozi tebe svet, tisti svet o katerem razpravljajo zvečer možje. Tisti svet, ki ga sanja z dolino, s cesto, po kateri prašijo avtomobili. Včasih v ta svet pomoli iztegnjeno ročico, v kateri tišči cvet, gorski cvet, kar tako, ne za dinar in ni užaljen, če se vozilo ne ustavi, kajti marsikdo je slep. To že otroci vedo.

»Nisem želela postati učitelj,« pravi pred nami sedeče dekle in ji je pri tem nerodno. »Toda danes ne bi z nikomer zamenjala. Niti zato, ker je naš svet odmaknjen, še manj zato, ker mi je včasih težko. Veste, to poslanstvo je breme, ki ti odžira noč in čas, poslanstvo, ki se ne da vkovati v eno šolsko uro.«

Tudi sestra je učiteljica. Zjutraj se pod hišo poslovita. Sestra zavije v gozd proti Lučam, ona se spusti k Savinji. Vsaka na svojo stran, k istemu kruhu.

»Bala sem se učiteljevanja v domačem kraju. V tem svetu smo vsi domači, na otroke motrim tudi takrat, ko se pode po košenini. Včasih težko potegnem črto med učiteljem in mano, kajti šolska vrata se vedno po uri ne zapirajo. V tem ni nič posebnega, koliko nas je učiteljev po teh razdrobljenih šolah, ki smo alfa in omega v tem svetu. Jaz sem le elementarka, drugi že desetletja bistrijo duha . . .«

Na jesen bo nadaljevala s študijem. V indeksu bo pisalo: OLGA VRŠNIK, izreden študent. Ne bo pa pisalo: UČITELJ S ŠOLE S ŠTIRIMI IMENI, in ne to, da imajo tam v sonce naslonjene hiše vrata odprta, kot oči otrok, ki vpijejo okoli oken. In ne to, da ne bo zapustila od pomladnih voda razlokan kolovoz, ki vodi v reber, kot vsi kolovozi na tem svetu, tu, kjer Savinja v potoku liže korito. Razen, če ne bo prišel nekdo iz »devete dežele«, ob katerem se lahko pozabi vonj zemlje in širokih, trdih dlani . . .

Nani

Od pomladanskih voda razlokan kolovoz se je izgubil v krošnji dreves.

Na oni strani, malo naprej od košatega bresta, dejal bi, da ga dosežeš z roko, sta se dva koša privila na hrbet žen, ki sta lezli v reber.

V sonce naslonjene hiše so imele vrata odprta, kot oči otrok, ki so vpili okrog oken.

Ko se prah s ceste razkadi, zagledaš zamaščen kolovoz, star kot biblija, ki jo objemajo žuljave roke na zapečku.

PISMA

ALI JE ŠE CELJE MESTO BELO?

Celje je že od nekdaj slovelo kot lepo in čisto mesto. Ljudje iz drugih krajev ter inozemci, ki so obiskali mesto ob Savinji, so se vedno pohvalno izražali o lepi urejenosti in čistoči.

Zadnje čase pa kaže, da Celje izgublja sloves v tem pogledu. Veliko je stvari, ki motijo nekdaj lepi videz mesta. O tem je tekla beseda tudi na zboru volivcev v krajevni skupnosti Center. Menili so, da bi se dalo dosti privarčevati, če bi Celjani sami bolj pazili na snago v mestu. Medtem ko smo sprejeli odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča (zbrana sredstva bodo namenjena tudi za čiščenje mestnih ulic), hkrati ugotavljamo, da bi marsikateri stroški odpadli, če bi vsi prebivalci mesta bolj skrbeli za snago.

Na zboru volivcev so ugotovili, da se je stanje zadnje čase v tem pogledu poslabšalo. Otroci čečkajo po hišah, v vežah hiš je marsikje nered, ker stanovalci ne odlagajo smeti v posode za odpadke, ampak jih trosijo kar po tleh. Skoraj nevzdržno postaja v hiši Kocenova ul. 2, kjer skozi vežo prevažajo blago za samopostrežno trgovino, pa je nesnaga toliko večja. Razen tega hiša sploh nima več vežnih vrat, ter se v veži shajajo ponočnjaki, ko zaprejo gostinske lokale. Prostor pred kletjo pa služi za javno stranišče. Stanovalce vsako jutro, ko gredo v službo, neprijetno presenetijo pravcate luže in smrad po urinu.

Po ulicah je tudi vedno več odpadkov, ki jih mečejo pasanti kar na tla, namesto v pripravljene košarice. Na Otoku je po zelenicah že 8 shojenih stez, ki služijo za bližnjice ne le otrokom, temveč tudi odraslim. Ponekod mečejo tudi steklenice in porcelan v smetnjake, kar ne bi smeli. Zaradi tega pride do okvar pri vozilu za odpadke, ko praznijo smetnjake.

Vse to, razumljivo, bremeni občane, saj podražuje stroške za komunalno urejevanje mesta in čiščenje ulic, hkrati pa meče slabo luč na prebivalce. Zato so se na zboru volivcev zavzeli, da bi starši in šole tudi v tem pogledu več storile pri vzgoji mladine. Stanovalci in hišni sveti pa naj bi si prizadevali, da bo Celje zopet pridobilo tisti zunanji videz, ki ga je nekoč imelo mesto belo ob Savinji.

-ma-

»NEVERJETNO A RESNIČNO«

V članku »Neverjetno a resnično« je bila omenjena pripomba nekega diskutanta na občinski skupščini ZZBNOV v Celju, ki ocenjuje oziroma obsoja izid razpisa za predavatelja, matematike-fizike na vajenski šoli v Celju (pravilno: Šolski center Borisa Kidriča v Celju) kot »akt razrednega sovraštva«.

Smatramo, da je takšna ocenitev groba žalitev samoupravnih, upravnih in političnih organov ter celotnega kolektiva ŠCBK, saj članek vsebuje netočnosti in pomanjkljivosti, zaradi katerih je javnost napačno informirana, delovni kolektiv pa neupravičeno obsojen in javno osramočen na račun razrednega sovraštva. Če je Celjski tednik objavil brez preverjanja dejstev tako površno in netočno vsebino, ne bo odveč, da javnosti povemo čisto resnico.

Med kandidati za razpisana delovna mesta v šolskem centru Borisa Kidriča (za predavatelja kovinarske stroke, nadzornika praktičnega pouka, predavatelja matematike-fizike, predavatelja za družbene predmete in predavatelja za slovenski jezik in estetiko) je bil tudi tov. Stane Verbič, letalski polkovnik v pokoju iz Celja. Prijavil se je za tri delovna mesta: matematika-fizika, družbene vede in predavatelja kovinarske stroke. Razpisni pogoji in izvedba izbora so bili v skladu z določili 18., 19., 20. člena temeljnega zakona o delovnih razmerjih (Ur. l. SFRJ št. 17 — 352/65., 65., 72. in 73. člena splošnega zakona o šolstvu (Ur. l. SFRS št. 4 — 48/64) in internimi akti ŠCBK.

Ker je bil to prvi razpis, nismo pozabili na 139. člen TZDR, ki navaja sankcije za delovni kolektiv in odgovorno osebo glede morebitnih nepravilnosti pri realizaciji razpisa.

Ko so samoupravni organi izvršili izbiro po zakonitih predpisih, smo delovna mesta, ki jih ob tem razpisu nismo zasedli, ponovno razpisali, upoštevajoč pri tem lastne potrebe in pravico demokratičnosti pri izbiri novih sodelavcev, zato je ocena našega postopka kot »akt razrednega sovraštva« povsem neupravičena. Če pa je kandidat dvomil v pravilnost poteka razpisa, je imel na razpolago 22. člen TZDR, nikakor pa ni upravičen na omenjeno kvalifikacijo postopka.

Koliko je demokratičnost in samoupravnost delovnega kolektiva prizadeta s takim ocenjevanjem in pisanjem, lahko razvidimo, če poznamo osnovne intencije našega družbenega in političnega razvoja, humanizacijo medsebojnih odnosov in spoštovanje človeka upravljalca.

Diskutanta pa upravičeno vprašamo, zakaj ni v svoji diskusiji povedal, da je omenjeni tovariš kandidiral za ravnatelja šolskega centra v Štorah, za direktorja podjetja Vrvica v Celju, da je iskal zaposlitev v TSS in gimnaziji v Celju (in morda še kje) vse v času izvedbe razpisa pri nas. Ker so vsi omenjeni odklonili njegovo ponudbo, seveda po lastnem preudarku in v okviru obstoječih predpisov, sklepamo, da je vse nezadovoljstvo izrazil na račun našega kolektiva. Nekdo pač mora biti kriv za neuspeh nekoga. Prepričani pa smo, da mi ne.

Smatramo, da je to edini primer oblike javne kritike delovnega kolektiva, ki posluje po normah družbene etike, svoj epilog pa bo dobilo na mestu, kjer se delovni ljudje ocenjujejo kot ljudje in družbeni delavci, nikakor pa kot iniciatorji akta razrednega sovraštva.

Delovna skupnost
Šolskega centra Borisa Kidriča
Celje

OBSOTELJE V BORBI

Dne 22. 4. 1966 ste objavili sestavek dr. Ervina Mejaka, ki prav lepo opisuje kraje v Obsotelju. Tovariš Mejak omenja dobo v zadnji vojni, ko so ti ljudje veliko trpeli. V letu 1942 naj bi se bil v teh krajih pojavili prvi partizani. S to navedbo pa se ne morem v celoti strinjati, ker sem v tem času tam živel in se spomnim zadeve še do podrobnosti. Zato želim tovariša dr. Mejaka samo dopolniti.

Nemci so zasedli Bistrico ob Sotli 17. aprila 1941 s svojo politično policijo NSDAP in z žandermarijo. Prišel je tudi nemški župan Mejer Sepp, doma iz Leobna v Avstriji. Po štirinajstih dneh svoje vladavine so najprej izgnali bivšega župana Alojza Zorenča z družino in župnika Ivana Rančigaja, ki so ga kasneje ustaši ubili pri Jesenovcu. Toda to je bil šele začetek načrta, da izselijo vse prebivalce teh predelov, na njihove domove pa naselijo Kočevarje, Besarabce in Dobručance. S svojim načrtom so pričeli v novembru 1941. Tovariš Mejak omenja leto 192 kot neki začetek partizanstva v teh krajih. Toda povedati je treba, da se je organizirala Osvobodilna fronta že v mesecu maju 1941 v Bistrici ob Sotli. Prvi tak sestanek je bil na takratni občini Sv. Peter pod Sv. gorami, vodil pa ga je Avgust Štancar s tovarišem Pečnikom. Na sestanku so se dogovorili o organizaciji in propagandi med ljudmi, zbiranju orožja in municije, zdravil in obvezilnega materiala. Ker so Nemci začeli Štancarja zasledovati, smo nekoliko kasneje začeli delati v manjših skupinah. Štancer pa je odšel na Hrvatsko, kjer je odšel v partizane. Pečnika so okupatorji ujeli in ga leta 1941 na jesen ustrelili v Mariboru kot talca.

Z začetkom preseljevanja je delo organizacije OF za nekaj časa prenehalo, kajti na svojih domovih je ostalo le še nekaj družin. Skupina, ki je ostala od prvih organizatorjev OF, se je priključila organizaciji na Osredku pri Podsredi, katere najzavednejše aktiviste so ustrelili kot talce.

Po prihodu Štirinajste divizije na Štajersko, je bilo partizanstvo že zelo razgibano, saj so partizani izvedli že samostojen napad na močno nemško postojanko in njihove graničarje. Ta partizanski napad je marsikateremu Nemcu vlil v kosti veliko strahu in oblastniki so začeli deliti politične funkcije svojim priseljencem Kočevarjem, ker celo svojim podrejenim niso več v celoti zaupali.

Danes živijo ljudje Obsotelja, preizkušeni s tolikimi težkimi dogodki, spet svobodni na svoji zemlji. Ta njihova svoboda se je začela kovati že v letu 1941, ko se je na tem območju formirala Osvobodilna fronta. Brez nje ne bi bilo svobode in tudi ne svobodnega Obsotelja.

Žarko Konradi

DVE RAZSTAVI MUZEJA REVOLUCIJE V CELJU

TALCI 1941 - 1945

(Iz poslovilnega pisma)
»Vsadi smreko, da se bo videla na na Smrekovec in planine. Pozdravi v mojem imenu gozdove, polja in planine. Mati, moja želja je, da živiš naprej, ne žalosti se, živi, kajti mno go, mnogo nas je.«

Petindvajset let je minilo, kar so padle prve žrtve talcev na Štajerskem. Četrt stoletja je v zgodovini naroda kratko obdobje, vendar nam razstava, ki je zgovorno, grozljivo prepričevalna, pove, da bo naš človek tudi čez 100 in več let do dna pretresen o nečlovečnosti in zverinstvu okupatorja. Starejšim, ki so sodoživljali dogodke in bili posredno ali neposredno prizadeti, bo razstava vzbudila spomine groze. Posebno važna pa je za mladino, ki spoznava herojsko trpljenje in žrtve osvobodilne borbe le iz knjig in pripovedovanja; njej bo pričujoča razstava odprla oči, da bo znala vrednotiti ogromne napore in žrtve za svobodo. V prvi vrsti si mora mladina razstavo pazljivo ogledati, da bo njeno izročilo romalo iz roda v rod. Če bi kdaj spomin na žrtve in trpljenje v odpornem gibanju zamrlo, pač ne bi bili vredni imena — narod.

Razstava je smiselno sestavljena; v treh pasovih tečejo panoji okoli dvorane. Obiskovalec lahko tu čita okupatorjeve plakate z imeni na smrt obsojenih. Prvi plakat je iz Brežic, imenuje 10 talcev, nadaljnje usmrtitve so številnejše, povzpnejo se na 100 in več žrtev streljanja. Med plakati zavzemajo posebno mesto oni, ki so bili obešeni v Frankolovem. (100 talcev). To zverinsko dejanje sovražnika presega meje človečke dojemljivosti, saj sodi v poglavje barbarskega zverinstva, ki je bilo v evropskem prostoru edinstveno. S strani naših muzejev je bilo zbiranje plakatov dolgoletno delo. Toda kronano s popolnim uspehom. Če bi ne imeli na Štajerskem sicer nikakih dokazov o okupatorski dejavnosti, so samo ti memento za nas in ves civilizirani svet.

Sledijo foto kopije iz življenja talcev in sorodnikov in pretresljiva poslovilna pisma, zadnje slovo svojcem. Vmes so velike povečave foto kopij, ki pretresejo gledalca prav do dna. Razstava je smotrno urejena, kot malokatera, ki smo jih videli v letih osvoboditve do danes. Prireditelja sta Muzej narodne osvoboditve v Mariboru in Muzej revolucije v Celju. Skupni napori, katerih koordinacija je izredno posrečena, daje rezultate v zaokroženi poglobljeni nazorni sliki za obiskovalca. Mimo Maribora in Celja bo razstavo videla Ljubljana, Žalec, Prebold, Mozirje, Murska Sobota, Rogaška Slatina in Ptuj. Predvidenemu načrtu razstav se bo verjetno pridružil še kateri kraj, ko bo na široko spoznan njen pomen. Objektivno strokovno delo v muzeju je še posebej podčrtati, saj je razstava izbor, selekcija skoraj nepreglednega gradiva. Na srcu nam je, da tudi to razstavo vidi čimvečji krog mladine, da spozna ceno žrtev in ceno svobode.

»Ni sicer lahko pustiti življenje, ki ga pravzaprav še pričel nisem, toda v nadi, da boste že vi in vsi poznejši rodovi živeli življenje, vredno človeka, mi daje pogum, da sem pred smrtjo miren. Samo zato mama moja mi je najtežje.«
(Iz poslovilnega pisma) **A. S.**

SLAVKO ŠLANDER

Slavko Slander se je rodil 20. junija 1909 v Preboldu v Savinjski dolini. V Celju in Rogaški Slatini se je izučil za zobotehnika. V komunistično partijo je bil sprejet 1932. leta. Še istega leta je bil aretiran in okrožno sodišče v Celju ga je obsodilo na 3-letno robijo. Po vrnitvi iz Sremske Mitrovice je bil še bolj aktiven v revolucionarnem in partijskem delu. Bil je organizator partijskih celic v Savinjski dolini, sekretar okrožnega komiteja KPS za Celje in Savinjsko dolino. Organiziral je mladino, delavce in druge progresivne ljudi. Bil je aktiven član delavske Svobode in drugih progresivnih, kulturnih in športnih organizacij. Da se je izognil aretaciji, je pozimi 1940. leta odšel skupaj z dr. Dušanom Kraigherjem v ilegalo. Julija 1940. leta je bil na konferenci KPS izbran za kandidata CK, maja 1941. leta pa za člana CK KPS.

V začetku okupacije je bil postavljen za sekretarja Pokrajinskega komiteja za Štajersko. Bil je glavni organizator upora proti okupatorju. Prve dni avgusta 1941. je padel v Mariboru v roke gestapa, ko je reševal Slavo Klavoro, poznejšega narodnega heroja. V zaporu so ga nečloveško mučili, vendar je herojsko vzdržal vse muke. Ustreljen je bil 24. avgusta 1941. leta na dvorišču mariborskih zaporov skupaj s Slavo Klavoro in Franjem Vrunčem. Padel je pod psevdonimom Franca Vebra, gozdarja iz Škofje vasi. To lažno legitimacijo mu je oskrbel na takratni občini Škofja vas kasnejši narodni heroj Stane Žagar, ki je bil takrat tam v službi.

Pomembna razstava prikazuje nazorno njegovo življenje in delo v fotografijah, v pismih, sodnih aktih in poteh po zaporih. Od rojstva do smrti je očrtana njegova pot. Res, da so še vrzeli, ki jih bo treba izpolniti, vendar sedanji prikaz je izčrpen, doslej še ni bilo v javnosti to dragoceno delo tolikanj živo predočeno. Razstavo je pripravil kustos Stane Terčak in podal zaokroženo podobo heroja. Hkrati je razstava pobudnica za tiste, ki še hranijo spomine na Slavka Šlandra, da omogočijo skupnosti njeno publiciteto.

Ob zaključku bi radi zapisali misel Staneta Terčaka, izrečeno v otvoritvenih besedah, da je Celje dolžno oskrbeti heroju Slavku Šlandru javen spomenik. Ne moremo si misliti lepše lokacije za ta spomenik, kot je prostor pred Muzejem revolucije.

A. S.

ZABELEŽENO ZA VAS

REQUIEM ZA POL BARAKE

Dragi bralci!

Človeku se milo stori pri duši, ko gre po Ulici 29. novembra in vidi, da nam je po 21. letih uspelo podreti celo polovico očrnele barake; odstraniti polovico mračnega spomina. Pomislite, pol barake! Ponekod zgradijo v nekaj mesecih fantastični nebotičnik, mi pa v 21. letih porušimo kar pol barake!

Seveda kljub vsemu podiranje ni bilo čisto preprosto. Morali so namreč paziti, da ne bi poškodovali druge polovice, v kateri prebivajo ljudje, kajti v takem primeru bi bilo treba stanovalcem priskrbeti enakovredno stanovanje, kar vsekakor ne bi bilo lahko.

Zanimivo je, da je baraka odlično ohranjena, kar je tudi razumljivo, saj so jo Nemci gradili najbrž v veri, da jim bo služila dosti delj, kakor pa jim je. Če bi sodili po ohranjenosti, utegne druga polovica vzdržati zanesljivo vsaj še 21 let! Toda brez šale — prav bi bilo, če bi ta edinstven »spomenik« čimprej vendarle v celoti izbrisali z zemeljskega površja, ker nam res ne dela niti najmanjše časti, pač pa kvečjemu veliko sramoto. Čas je torej za odstranitev tudi preostanka tega vegastega znamenja. Kaj mislite?

Kozorog

PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVET

Praznično vzdušje, ki se ga je ves svet veselil ob 1. maju in ob prazniku zmage nad fašizmom, je zmotilo vznemirjenje, ki ga je povzročil poskus tretje kitajske atomske bombe, katero so Kitajci sprožili ravno na Dan zmage.

Pred časom je bila vsa svetovna javnost prepričana, da so Kitajci sicer sposobni zgraditi atomsko bombo, a da bi jih že dve atomski bombi spravili ekonomsko na kolelena. Zdaj so torej sprožili že tretjo in kljub temu so vzdržali. Svedski komentatorji sicer pravijo, da je ta eksplozija dokaz o dosti hitrejšem oboroževanju Kitajske, kakor bi bil kdorkoli domneval. Zato so vendarle vsiljuje sum, da Kitajci svojih bomb niso zgradili sami ali vsaj ne čisto sami. Dobro še vemo, da moskovskega sporazuma o prepovedi atomskih poskusov nista podpisali Kitajska in Francija. Zadnja je sicer svoje poskuse v Sahari opustila, ker je doživela preveč očitkov afriških držav. Toda kdo bi ji mogel zabraniti, da vlaga svoj denar v bombe, ki jih preskušajo na kitajskem ozemlju? Posebej še, če Kitajska zatrjuje, da čvrsti svojo vojaško moč prav zaradi tega, da bi obvarovala afriške dežele pred ameriško agresijo.

Sovjetsko zunanje ministrstvo je dejalo, da svojega stališča glede moskovskega sporazuma o prepovedi jedrskih poskusov tudi zaradi kitajskih bomb ne bo spremenilo, pač pa so sovjetski ljudje ogorčeni, da si je Kitajska izbrala za svoj poskus ravno Dan zmage. Vsi drugi svetovni komentatorji se ne bojijo, da bi bil kitajski atomski poskus lahko kakršnakoli grožnja miru v svetu, pač pa obžalujejo, da so prispevali k zastrupljanju ozračja. Američani so prepričani da Kitajci še dolgo ne bodo zmogli naprav, ki bi jim omogočale prenašati atomske bombe 500 milj daleč. Tudi Japonci kot najbližji sosedje, ki so prvi okusili moč atomske bombe, se ne vznemirjajo. Pravijo, da zaradi tega puskusa ne bodo spremenili svoje politike in da tudi ne verjamejo, da bi kitajski poskus mogel porušiti ravnotežje v Aziji.

Vse kaže, da je kitajska atomska bomba padla v prazno in kljub velikim besedam in obetom, ki so jih izrekali na ta račun in slavospevom naukom Mao Ce Tunga bodo ostali Kitajci prav tako »neatomski«, kakor so bili doslej. Kljub velikemu številu prebivalstva in kljub vsem drugim »veličinam«, ki jih Kitajci in njihovo vodstvo razglašajo, so se samo še enkrat osmešili pred svetovno javnostjo in nanjesto, da bi njihov sloves rasel se zgublja v parah atomskega prahu. Vsekakor je nevarnost v vsej njihovi miselnosti in v vsem njihovem početju, a nikakor niso toliko pomembni, kolikor pripisujejo sami sebi. Morda jih bodo odmevi v svetu vendarle vsaj malo streznili?

Z RAŠIRJENE SEJE OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS CELJE

Idejnost temelj demokracije

KONFLIKTI ČASA, KO SE LOMI STARA MISELNOST

Pred dnevi je bila razširjena seja Obk ZMS Celje, na kateri je sodeloval tudi sekretar CK ZKS Stane Kavčič, ki je v razpravi o delovanju in prizadevanju Zveze komunistov v izvajanju družbenih in gospodarskih smotrov reforme prispeval nekaj misli.

Za uvod v razpravo so poročali Bernard Strmčnik, predsednik ObSS, Tone Erjavec, sekretar ObK ZKS in Zdravko Trogar, v. d. predsednika ObS. Tovariš Strmčnik je zagotovil, da so komunisti sprejeli reformna načela z zadovoljstvom kakor vsi drugi občani, a ob izvajanju so se pokazali posamezni odkloni (določanje marž, nerazumevanje posameznikov in zapostavljanje odgovornosti, težnje po ustvarjanju materialnega položaja na račun družbe), ki so pogojili dvome občanov v uspešnost reforme. Te dvome so v mnogem zakrivili tudi komunisti ker niso bili dovolj odločni in zainteresirani za dogajanja, ker niso bili pripravljeni na boj mnenj in zato ni preostalo drugega, kakor da se odločno zavzamemo za večjo aktivnost komunistov in izločimo vse tiste, ki niso pripravljeni, da bi se bojevali za uresničenje principov.

Tovariš Zdravko Trogar je orisal letošnji gospodarski položaj občine, v katerem predvidevamo za 12,2 % večji družben ibruto produkt kot lani (družbeni proizvod 7,7 %, narodni dohodek 7,5 %). Glede izvoza je menil, da plan ni zastavljen realno, saj predvideva povečanje le za 7,4 %, a glede na uresničenje izvoznih načrtov v prejšnjih letih lahko pričakujemo, da se bo tudi letos povečal izvoz za približno 12 %. Ob vsem tem pa bo število zaposlenih večje samo za 0,4 %; toda še to povečanje gre na račun gospodarstva, med tem ko se bo število zaposlenih vdružbenih službah zmanjšalo za 1,2 %. Skladi za osebne dohodke bi se povečali za 18 %, a zaradi manjših dajatev bi bilo povprečje osebnih dohodkov za 22 do 23 % večje kot lani, kar pomeni za 7 % večji realni dohodek občanov. Investicije bodo letos za 5,2 % manjše kot lani (129,6 milijonov N-din; od tega v gospodarstvu 87,4 in 42,2 v negospodarstvu). Gospodarske investicije bodo torej kar za 9,2 % manjše kot lani, medtem ko bodo negospodarske investicije za 4,4 % večje. Kljub temu pa je še vedno precej nezagotovljeno, kako se bodo stekala sredstva za negospodarske investicije (regulirnje Voglajne in kanalizacija, gradnja srednjetehniške šole in osnovne šole v Štorah, gradnja študijske knjižnice, umetnega drsališča in športne dvorane). Zelo tesna je situacija v gradbeništvu predvsem v gradnji stanovanj, kjer se je že začelo izrazito kazati, da je stanovanjska gradnja odvisna od interesentov.

Kasneje v razpravi so predstavniki gradbenih kolektivov zatrdili, da se v njihovem delovanju zelo izrazito kažejo posledice omejene investicijske politike, a najbolj neugodno je dejstvo, da so nekatera podjetja pri licitacijah konkurenčna, a imajo potem v kolektivih 80 % osebne dohodke. Toda še bolj očiten je bil pomislek, ki so ga podprli tudi nekateri drugi, da so namreč delovno storilnost v gospodarstvu zaostrili do kraja, medtem ko se v družbenih službah marsikje kaže zelo lagoden odnos do dela. Zelo izrazito je bilo tudi dokazovanje, da bi na stabilizacijo trga močno in ugodno vplivalo, če bi prišli do večje sproščenosti cen in se podredili tržnim zakonitostim. Hkrati pa so ugotovili, da je še vedno dosti nasprotij, kajti osebni dohodki v primerjavi s storilnostjo se še vedno preveč naglo dvigajo, a v primerjavi s cenami še vedno prepočasi. V zvezi s tem so izrazili še mnenje, da nastopa občan v dvojni vlogi: kot potrošnik kritizira občinsko skupščino, da ni dovolj učinkovita v uravnavanju potrošnje, kot proizvajalec pa ji spet očita, da s priporočili omejuje njihove samoupravne odločitve o prodajnih cenah.

Velik del razprave so udeleženci posvetili vprašanjem odgovornosti, enotnosti in moralnemu liku komunista. Glede odgovornosti — posebej vodilnih delavcev — so menili, da je še redkokje uveljavljena; najbolj pogosti pa so primeri neenotnosti, zaradi katere tudi ni doslednosti in so potlej tudi mnenja o odgovornosti deljena. Sprožili so tudi vprašanje reelekcije, ki je pokazala, da je v 38 primerih ostala reelekcija bolj ko ne formalnost, a razloge za to so videli predvsem v nedoslednosti razpisov v preteklosti. Načeli in nakazali so še vrsto drugih problemov in se zavzeli za njih reševanje a ob zaključku je povedal nekaj misli tudi tovariš Stane Kavčič.

Četudi se ni v podrobnostih vključil v razpravo, je ugotovil, da je razprava izzvenela v splošnem razpoloženju družbenih konfliktov, ki jih beležimo povsod pri nas v današnjem času, ko se lomi stara miselnost z novimi družbenimi in gospodarskimi načeli. Ko je govoril o odnosu do dela, je dejal: Če delamo zase, imamo en odnos: čim pa pridejo množice v oblike združenega dela, nastanejo drugi, manj ustvarjalni odnosi. Ta dvojnost je danes tudi pri ljudeh: kadar nastopajo kot potrošniki, nastopajo z drugih pozicij kot takrat, kadar nastopajo kot proizvajalci in prodajalci.

Glede odgovornosti in samostojnosti v delovnih organizacijah je tovariš Kavčič dejal, da smo v tem pogledu še precj neprecizni. Za odgovornost smo, ko nam to ustreza in tako tudi za nevmešavanje, dokler gre vse dobro. Kakor hitro pa zaškriplje, iščemo pomoč po vseh forumih. Pri nas bomo pač morali opredeliti pojem osebne in kolektivne odgovornosti in razčistiti odnos med načeli in prakso. Nasprotja, ki jih ugotavljamo, so čestokrat posledica neskladnosti med notranjimi pojavi in življenjem, kar najbolj občuti ravno mlad človek, ki mu ni, da bi stopal v Zvezo komunistov zato, da bi se bojeval proti oportunizmu. Svet mladega človeka je svet tehnike, a družbeno in ekonomsko dogajanje ocenjuje predvsem s čustvene plati. Tudi nasprotja v delovnih organizacijah, predvsem med strokovnim in priučenim kadrom, so v bistvu sociološkega značaja in bodo ostala vse dotlej, dokler ne bomo uvedli doslednega nagrajevanja po delu.

Slednjič je tovariš Kavčič poudaril, da bi se morala Zveza komunistov otresti drobnih operativnih problemov in se močneje uveljavljati kot resnična idejna sila. Ta nujnost je toliko večja, če bomo hoteli uresničiti stopnjo naše demokratičnosti in samoupravljanja in te probleme moramo reševati z moralno odgovornostjo in solidarnostjo, kar bomo mogli dosegati samo s širšo in globljo družbeno razgledanostjo, ki je še vedno ni zadosti, saj kaže primerjava odstotka družbenoslovnih predmetov v naših visokih šolah z drugimi v svetu še vedno zelo majhen delež.

Tovariš Kavčič je zaključil z mislijo, da bo potrebno v materialnem pogledu uresničiti reformna načela, omejiti in preusmeriti investicije in doseči zdravo konkurenčnost, ki bo omogočila oblikovanje socializma z novo vrednostjo, materialno in moralno. Gre za to, da v idejnem in materialnem pogledu obračunamo z administrativnim socializmom, s tistim, kar je ekstenzivno v našem gospodarstvu, da se bomo mogli vključiti v mednarodno delitev dela, mednarodno konkurenco in mednarodno produktivnost.

Neverjetno samotno bi bilo verjetno sajenje krompirja na 400 metrov dolgi njivi, če ne bi bilo železnega konjička. Tako pa delavki sedeč kontrolirata in skrbita, da krompirja v sadilniku ne zmanjka. Posnetek smo pred dnevi posneli na 10 ha velikem kompleksu, ki bo letos zasajen s krompirjem. Delavci žalskega kmetijskega kombinata izkoristijo vsak dan lepega vremena, da kmetijska dela ne bi bila v zaostanku. (Foto: J. Sever).

PRI ODMERI DAVKOV BI MORALI UPOŠTEVATI VSE DOHODKE

VELIKO KORISTNIH POBUD

NA IZREDNI KONFERENCI OBCINSKE ORGANIZACIJE SZDL V CELJU

Razprava na zadnji izredni konferenci občinske organizacije SZDL v Celju o analizi gospodarskega in družbenega razvoja celjske občine v lanskem ter možnostih razvoja v letošnjem letu je odprla toliko pomembnih vprašanj, da so preučitev mnogih izmed njih uvrstili v delovni načrt občinskega odbora SZDL.

Zdi se, da ni naključje, če se je začetek in dobršen del razprave sukal okoli gradnje stanovanj. Že dejstvo, da bomo letos dobili v občini okoli 50 odstotkov manj novih stanovanj kot lani in prejšnje leto, je toliko zaskrbljujoče, da je treba problem takoj preučiti in poiskati pota za njegovo rešitev.

Vzrokov za takšno stanje je več; eden izmed njih pa tiči tudi v razdrobljenosti sredstev, ki jih delovne organizacije vlagajo v gradnjo novih stanovanj. In tudi ustanovitev treh ločenih stanovanjskih podjetij v občini kaže na sebično in kratkovidno politiko reševanja tega izredno pomembnega družbenega vprašanja. Iz razumljivih vzrokov podjetja tudi raje odobravajo kredite članom svojih kolektivov za gradnjo individualnih hišic kot pa vlagajo več sredstev za gradnjo stanovanjskih blokov. Končno je tu še kreditna politika, ki ni bila kdovekaj spodbudna; kaže pa, da bo prišlo že v kratkem do določenih sprememb in boljših pogojev za plačevanje posojila.

Čeprav bo občinska organizacija SZDL posvetila enega prihodnjih plenumov problematiki kmetijske proizvodnje in odnosom na vasi sploh, so tudi na konferenci opozorili na določena vprašanja. Tako so med drugim opozorili na davčno politiko in ugotovili, da je potrebna temeljita reforma. Ni namreč prav in pošteno, če davčna politika obravnava vse kmetijske proizvajalce enako, če so enako obremenjeni oni, ki so navezali tesne proizvodne odnose s kmetijsko organizacijo in tisti, ki takšne pobude za dosego boljših rezultatov omalovažujejo. In končno, po mnenju udeležencev izredne konference bi morali pri odmeri davkov upoštevati vse dohodke in ne samo od kmetijstva. Hvaležen je predlog, po katerem bi naj tudi zasebnim kmetijskim proizvajalcem omogočili najem kreditov za nabavo manjših strojev. V zvezi z življenjem in delom na vasi pa je pomembna še druga okoliščina: če bodo namreč mladi spoznali, da bodo lahko solidno živeli tudi od kmetijske proizvodnje, potem je zanesljivo, da bo odhod kmečke mladine v mesta in drugam manjši kot je danes.

Na konferenci so opozorili tudi na problem celjskega gostinstva in turizma ali bolje rečeno predvsem gostinstva. Kdo ve kolikokrat so že prišla ta vprašanja na tapeto tudi tokrat! Dejstva so znana, prav tako stanje. Z gostinstvom v Celju, vsaj na splošno, ne moremo biti zadovoljni. Večjega napredka ni, zato pa je očitna izredna razdrobljenost sredstev in organizacij. Predlog v združevanju in formiranju večjih ter močnejših gostinskih delovnih organizacij je v razpravi, in upajmo, da bo v kratkem prišlo tudi do zaželenih rezultatov. Podobna vprašanja, samo v nekoliko drugačni luči, se odpirajo v zvezi z obrtjo. Izredna konferenca SZDL je opozorila na krepitev družbenega sektorja obrti in uslužnostne dejavnosti. Več pozornosti in seveda tudi sredstev bi morali nameniti ustanavljanju obrtnih delavnic v novih stanovanjskih soseskah.

To je samo nekaj vprašanj, ki jih je osvetlila izredna konferenca SZDL v Celju in o katerih bo še govora, saj terjajo temeljitejšo in bolj analitično obravnavo. In tudi to nalogo je za mnoge izmed njih sprejela socialistična zveza. -mb

AVTOMOBILI, PRALNI STROJI IN TELEVIZORJI NISO NA SEZNAMU DOBRIN

Kaj si obetamo od GATT

— DEJSTVA IN ZABLODE O NASEM ČLANSTVU V GATT. NA 23. ZASEDANJU SPLOŠNEGA SPORAZUMA O CARINAH IN TRGOVINI (GATT) JE JUGOSLAVIJA POSTALA POLNOPRAVEN ČLAN TE MEDNARODNE ORGANIZACIJE, VENDAR . . .

— O NASEM PRISTOPU V GATT SE JE IN SE GOVORI TAKO, KAKOR TO KOMU GODI IN KAKOR KDO ŽELI. RAZNESLI SO SE GLASOVI O CELIH VAGONIH KVALITETNIH IN CENENIH SRAJC, ŽENSKIH NOGAVIC, KOZMETIČNIH PREPARATOV, KI ČAKAJO ONSTRAN MEJE . . .

— NA MEJNIH PREHODIH LJUDJE PUŠČAJO VOZILA IN ČAKAJO NA TRENUTEK, KO BODO UKINJENE CARINE . . .

— DEJSTVO PA JE, DA V BLIŽNJI PRIHODNOSTI ZA DINAR ŠE NE BOMO MOGLI KUPITI »REKORDA«, »VOLKSWAGEN«, »REX« ALI »CANDY«, KER TI PROIZVODI ŠE NISO POD »OLAJŠEVALNIMI — CARINSKIMI PRIJEMI«, PA ČEPRAV SMO V GATT, KER TEGA GATT ZDAJ ŠE NE PRINAŠA!

ODKOD ZABLODE?

Ljudje so zaradi »dobro obveščenih« vesti razširili in pričakovali veliko »atrakcij«, ponekod zaradi nepoznavanja značaja in dokumentov GATT. Veliko primerov je, ko občani prodajajo svoja dobra vozila v veri, da bo po odpravi carin mogoče kupiti boljša in obenem vsekakor »cenejša« vozila. Vse to zaradi »svobodnega, z ničemer omejenega uvoza avtomobilov vseh vrst in znamk!« Nekateri dokazujejo, da z vstopom v GATT prenehajo vse omejitve, tudi količinske — pri uvozu inozemskih izdelkov. Zato so logično zaključevali, da so naše industrijske panoge, ki s ceno in kvaliteto ne bodo mogle vzdržati in konkurirati z inozemskimi proizvodi, obsojene na životarjenje, če že ne na propad.

Razširile so se vesti, da onstran meje stoje vagoni proizvodov široke potrošnje, italijanskih moških srajc, katerih cena v »domači trgovini ne bo nikakor večja od 10 novih din, ker to zahteva GATT«; drugi so na mejnih prehodih videli vagone ženskih najlon nogavic, kozmetičnih preparatov, gospodinjskih strojev, tehničnega materiala . . . In vse to zato, ker so z GATT »odpravljene carine«.

Ena izmed variant te druge verzije o pristopu Jugoslavije v GATT, s posledicami, ki jih bo ta pristop pri nas izzval, je tudi teorija, da bo mogoče pri nas brez vseh predpogojev kupovati vse inozemske proizvode za dinar, (brez vseh predpogojev, ki jih postavlja konvertabilnost dinarja!), po cenah, ki jih dobimo z enostavnim matematičnim pretvarjanjem katerekoli valute v dinar. Najnaivnejši so šli še dlje, po njihovem s samim pristopom v GATT avtomatično prenehajo vsi glavoboli za naše gospodarstvo, ker bi naj bil GATT ravno tisti instrument, ki smo ga že leta in leta iskali, in ki bo omogočil ozdravitev vseh kroničnih obolenj, na katerih že dlje časa bolehajo naši proizvajalci, izvoz, trgovina, produktivnost in če hočete, konkurenčnost . . . S pristopom v GATT se vrata v svet, mednarodno delitev dela in izmenjavo proizvodov nam in našemu gospodarstvu najširše odpirajo.

KAJ SE MENJA, KAJ OSTAJA

Po četrtem členu GATT se Jugoslaviji za določen čas priznajo pravice, da lahko obdrži količinske kvote uvoza, s čimer bi zaščitili domačo industrijo, dokler le-ta ne zbere dovolj moči, da bi se uspešno spoprijela v boju z inozemskimi proizvajalci. Iz tega sledi, da trenutno ne bo prišlo do bistvenih sprememb pri našem uvoznem sistemu! To vse dotlej, dokler nas bo GATT tretiral kot državo v razvoju, to je približno dve leti! Po tem obdobju pa bo prišlo do bistvenih, kvalitetnih sprememb, kajti po tem obdobju ne bomo mogli več obdržati pravico do določenih količin uvoženih proizvodov.

Največ nesporazumov okoli našega pristopanja v GATT pa izhaja iz nepoznavanja in urejevanja carinskih postavk. Namreč, rečeno je, da še nismo postali enakopraven član GATT. Da bi to dosegli, bi morali počakati konec bilateralnih carinskih pregovorov z državami, ki so to želele. Ko bo tudi to urejeno in ko bosta dve tretjini članic GATT odobrile te sporazume, se definitivno vključujemo v Splošen sporazum o carinah in trgovini (GATT). Ravno ti carinski pregovori, ki so v teku z 21 državami, so vnesli med nepoučene razna neosnovana pričakovanja, kajti nihče od partnerjev (držav članic), s katerimi smo se ali se dogovarjamo, ne zahteva zmanjšanje carinskih stopenj, ki pri nas veljajo. Torej ne bo zmanjšanja carin ne za avtomobile, pralne stroje, televizorje, niti za ostale proizvode široke potrošnje.

Gre namreč za nekaj čisto drugega, za tako imenovano konsolidacijo carin oziroma stabilizacijo obstoječih postavk, ki morajo veljati vsaj tri leta. Vsako naše morebitno spreminjanje sprejetih postavk, bi bilo v bodoče predmet razgovorov s članicami GATT, kar pomeni, da odslej ne bomo več mogli sami, zaradi razmer ali česarkoli, dvigati carinskih postavk in s tem krniti svobodnejšo izmenjavo proizvodov. Torej ne bomo mogli več z enostranskimi predpisi raznih fiskalnih, davčnih dajatev povečavati cene uvoznemu blagu.

S tem so našemu gospodarstvu trasirane široke možnosti in poti za vključevanje na tuja tržišča in v mednarodno delitev dela. S tem pa obenem preostaja domačemu gospodarstvu in proizvajalcem, da te možnosti najbolje izkoristijo. Če tega ne bodo naredili sami, jim GATT sam po sebi čisto gotovo ne bo uredil.

LE ZAKON TRŽIŠČA IN KONKURENČNA SPOSOBNOST

Pristop Jugoslavije v GATT bo imel, v to naj nihče ne dvomi, resne posledice za naše celotno gospodarstvo. Predvsem, odslej naše gospodarstvo ne bo med članicami GATT izpostavljeno nikakršnim diskriminacijskim posegom, kot se je to v posameznih primerih doslej dogajalo. Naše blago bo uživalo iste popuste kot blago ostalih držav članic na tržišču znotraj GATT. Nihče ne bo mogel braniti in omejevati količine, edino dopustno »zategovanje« bo s pomočjo veljavnih carin. Toda istočasno veljajo ta pravila in načela — čeprav ne takoj, vendar v dogledni perspektivi — tudi za inozemsko blago, ki bo prihajalo k nam. To se pravi, da ne bomo več mogli z administrativnimi akti ščititi domače industrije, kot se je to dogajalo sedaj. To je predvsem važno za našo industrijo, ker bo zanjo prenehalo životarjenje znotraj barikade, ki so jo ustvarjale administrativne odločbe in predpisi, predvsem tistih, ki jim je doslej uspevalo s prepovedjo uvoza nekako izsiljevati domači trg.

Spričo vsega tega GATT ne moremo sprejemati kot čudotvoren mehanizem, ki bi naj reševal vse probleme nacionalnih gospodarstev. Zato se tudi dalje ne varajmo. Carine ne bodo zmanjšane, ker so bile pri nas v povprečju za 50 odstotkov zmanjšane ob začetku reforme. Poleg tega pa v doglednem času ne bodo niti ukinjeni kvantitativni limiti za uvoz velikega števila proizvodov.

Dve leti, kolikor bo naše gospodarstvo uživalo določene olajšave, kljub temu nista večnost. V tem času bo gospodarstvo moralo, seveda če želi (a to je cilj) najti možnost, da čimbolj poveča proizvodnjo, zniža cene in ustvari enotno jugoslovansko tržišče. V tem tolmačenju ob vstopu v GATT bi moral vsakdo od nas najti svojo lastno korist.

VOLITVE PREDSEDNIKA

Na današnji seji občinske skupščine bodo izvolili novega predsednika občinske skupščine, zatem pa bodo razpravljali še o nekaterih pomembnih zadevah: o stanovanjski problematiki borcev, o delu občinskega sodišča in sodnika za prekrške ter o nekaterih odlokih. O seji in o sprejetih zaključkih bomo poročali prihodnjič bolj podrobno.

Odrezan od občanov

(Nadaljevanje s 1. strani)

— Tovariš predsednik, ali je bistvena razlika med vašim delom, ko ste na občinskem krmilu in med tistim pred izvolitvijo?

● Daj no mir. Razlika. Ne razlika, vse je obrnjeno na glavo. Na občino sem prišel z zavestjo, da bo večji del mojega časa posvečen občanom. Navajen sem delati z delovnimi ljudmi, pa sem si rekel: »Joško, nič se ne boj, to bo lahko...« Sedaj pa nobenega razgovora ne končam, da me ne bi vsaj trikrat motili. Pogosto moram odgovarjati v dva telefona istočasno.

— Ko smo že pri telefonu, baje ste enkrat v oba telefona povedali isti stavek. Kdaj je bilo to in komu je bilo namenjeno?

● Menda bo res. Slučajno sem dobil zvezo z ljubljansko Metalko in vranskim Kovom. Takrat sem rekel: »MADONA, TOVARIŠI, KAJ GA PA LOMITE!« Žal je bilo že prepozno, ker je bila zadeva že »polomljena«.

— Oprostite tovariš predsednik, kakšne občutke imate ob dejstvu, da je v vaši občini kot prvi v republiki prišla na »boben« tovarna?

● Z načelom: »če ne moreš živeti — umri«, se jaz strinjam. Vse tisto, kar ne more živeti z lastnimi kadri in proizvodnjo, ne da bi kdo pomagal živeti — naj odmre. Tudi Kovo na Vranskem. To reformsko politiko bi jaz vodil in izvajal (v praksi!) tudi po večjih tovarnah in podjetjih, ki životarijo ob botrovanju raznih višjih »stricev«. Predolgo smo umetno vzdrževali razne obrate, ki niso in nikoli ne bodo mogli sami živeti. Trenutne težave lažje odpravimo, kot pa če jih toleriramo nekaj let, kajti v končni konsekvenci jih moramo le rešiti. Zatorej: »če že moraš ugrizniti v kislo jabolko, potem ugrizni takrat, ko imaš še zdrave zobe!« Ljudje so namreč pričakovali strožje kurze ob reformi kot pa danes so. In če danes kdo izgublja zaupanje v reformo, jo izgublja zato, ker nekatere stvari ne izvajamo dosledno.

— Zadeva »Kovo« je dvignila mnogo prahu. Kaj je res o brezposelnosti na Vranskem?

● Kovo je likvidirano ter na licitaciji prodano žalski Cevomontaži. Ljudje so prešli v druga podjetja, razen nekoterih, ki so se odločili za rudarje. Novinarji ste to stvar zagrabili kot senzacijo ter s tem ustvarjali čudno vzdušje.

— Vsak predsednik bi naj imel svoj koncept dela. Kaj vaš koncept najbolj krni?

● Moje ideje niso vedno v trenutnem skladu z družbenim dogajanjem, vendar je doslej praksa vedno pokazala, da so bile pravilne.

Vsekakor pa moje delo krni čas, ki ga porabim za upravni aparat. Poleg tegla pa izgubljam ogromno časa z ljudmi iz republike, ki prepogosto izhajajo in uveljavljajo neke teorije, ki so plod slabih analiz in nepoznavanja dejanskega stanja na terenu.

— Ali to vašo trditev lahko navežemo na nekatere zakone, ki smo jih sprejeli?

● Med drugim tudi na to. Poglej, v tem času, kar sem jaz predsednik, smo na skupščini šestkrat razpravljali o zakonu za socialno zavarovanje... Zatem zakon o gospodarjenju z gozdovi... Vsak zakon mora biti postavljen za dalj časa, kajti ko začno razne službe zakone izvajati, izvemo, da je ta zakon v resnici že zastarel...

— Kaj menite o sodelovanju političnih organizacij pri izvajanju politike v občini?

● Kot človek gledam na funkcijo predsednika kot na funkcijo vojaškega komandanta. Politični funkcionarji bi naj bili po tej razvrstitvi kot politkomisarji. Torej: komandant komandira, politkomisarji pa izgrajujejo. Pri nas je pa narobe. Namesto da bi oni mene brzdali moram brzdati jaz njih in jim očitati da kljub vsem sejam CK-ja in kongresom še vedno delajo po starem. Kar zadeva upravljanje in samoupravljanje so delovni kolektivi v proizvodnji — daleč pred nami.

— Tovariš predsednik, ali ni mogoče eden izmed vzrokov, ki vas odtegujejo od občanov, tudi organizacija in vloga same občinske uprave?

● Da ti povem po pravici, z občani se srečujemo na raznih shodih in takrat, ko pridejo »žicat« denar za krajevne skupnosti. Vedno sem bil prepričan, da bom dve tretjini svojega časa posvetil le njim. Glede občinske uprave pa je tako: verjetno je bila dosedanja politika takšna, da je žegen vsemu dal župan. Nesmisel! Kako naj jaz odločam o stvari, ki je v bistvu ne poznam, saj je ne pozna referent ali načelnik, ki že leta in leta dela na teh problemih...

Glej ga šmenta, vstopi tajnik občine in vpraša, katere službe se bodo preselile v ta in katere v oni prostor, ker se selijo. Ob najinem razgovoru je šestkrat zazvonil telefon, kljub temu, da je bilo tajnici naročeno: ME NI!, dvakrat pa naju je zmotil tajnik...

J. Sever

NEVSAKDANJI ZAPLET OKROG DIREKTORJEVEGA MESTA

ŠTIRJE NA ENEM STOLU

Pravzaprav je isto, če si sam med dvema stoloma ali če so štirje na enem stolu.
Kajti, če si med dvema stoloma sam, se lahko vsedeš lepo na tla, štiri pa stol, ki ni izdelan za tolikšno obremenitev, tudi ne vzdrži. Razlika je le v tem, da so v takem primeru pač na tleh – štirje.

Toda v šentjurskem primeru to ni problem. Vse se je lepo uredilo, dva direktorja sedita vsak na svojem direktorskem stolu, ostala dva pa sta spremenila nazive in tudi živita.

Gre namreč za nekoliko čuden primer dvojnih direktorjev v obrtnokomunalnem podjetju. Lani je namreč tedanji direktor Miloš Šalej na 5. redni seji podjetja predložil delavskemu svetu odpoved na direktorski položaj z utemeljitvijo, da gre v pokoj. Odpoved bi naj začela teči s 1. 10. 1965, vse do časa, ko si ne uredi potrebnih dokumentov za upokojitev. Dogovorjeno je bilo, naj bi bil to letošnji januar, februarja bi predal posle, marca pa se definitivno upokojil. V tem času so samoupravni organi objavili regularen razpis za novega direktorja. Na razpis se je prijavil Rudi Šalej, mlajši brat dosedanjega direktorja in bil sprejet. Do tu je bilo vse lepo in prav...

Toda nekdanji direktor se je uštel pri preračunavanju potrebne dobe za višino pokojnine. Gre namreč za približno razliko 11 tisoč starih dinarjev pri mesečnih prejemkih. To pa je bil občuten znesek tudi za upokojenega direktorja. Začelo se je mečkanje. Novi direktor je letos začel z delom, stari se pa ni umaknil. Pa so našli rešitev. Novi direktor, ki je bil po vseh predpisih sprejet, ostane, starega direktorja pa so prekvalificirali v trgovskega potnika.

Poleg tega so se na občini zmenili, da bi to podjetje delili. Doslej je namreč združevalo komunalno dejavnost in pa proizvodnjo copat ter čevljev. Komunalo bi odcepili in ustanovili stanovanjsko podjetje, ki bi naj to dejavnost priključilo. Postavili so vršilca dolžnosti direktorja, delovodjo zidarske skupine, ki bi naj vršil dolžnosti do potrditve novega direktorja. Vršilec dolžnosti direktorja Rudi Šturbej je bil tako tretji direktor v podjetju, ker se namreč podjetje še ni ločilo. Ni se praktično niti moglo, saj ni imelo svojih prostorov. In so uradovali. Dva direktorja v skupni pisarni, vršilec pa po potrebi en prostor pred njima. Razlike ni bilo nobene, razen v tem, da se, ker je postalo zunaj že toplo, v ta prostor niso več prihajali gret spet vodovodni inštalaterji, ki niso imeli svojih delavnic..

Po razpisu za direktorja stanovanjskega podjetja in njegovi potrditvi so se razmere začele malo razčiščevati. Tako sedaj vsak uraduje v svojem prostoru, uslužbenci in stranke niso več v dilemi, »kateri je ta pravi«, ostala dva pa sta se prelevila eden v trgovskega potnika, (ki je plačan po realizaciji prometa), drugi pa nazaj v delovodjo, vsekakor z nekaj več prakse. Pa naj še kdo reče, da naša praksa ni polna dinamike...

J. Sever

KREDITNA BANKA CELJE

SVOJE PRIHRANKE BOSTE VARNO IN ZA VAS KORISTNO NALOŽILI NA HRANILNO KNJIŽICO KREDITNE BANKE CELJE!

KREDITNA BANKA CELJE — OSREDNJA ENOTA Z EKSPOZITURAMI ŽALEC, MOZIRJE, LAŠKO, ŠENTJUR PRI CELJU, ŠMARJE PRI JELŠAH, ROGAŠKA SLATINA, SLOV. KONJICE, SEVNICA IN BREZICE.

PODRUŽNICE:

Celjska mestna hranilnica Celje
SLOVENSKA BISTRICA
VELENJE z ekspozituro ŠOŠTANJ
SLOVENJ GRADEC z ekspoziturami v RADLJAH OB DRAVI, DRAVOGRADU in PREVALJAH.

Obrestna mera za navedene hranilne vloge 5 % — za vezane preko 12 mesecev od 7 do 7,5 %.

KOROŠKI BORCI IN NJIHOVE PRAVICE

1. Vsakdo, ki se je v času 1918-19 udeležil borb ali organizacije borbenih vojnih enot za obvezne borbe na Koroškem, Štajerskem, v Prekmurju, Medjimurju — torej na naši severni meji. Prav tako tisti politični funkcionarji Narodnih svetov v teh krajih, ki so organizirali slovensko narodno oblast;

2. Vsakdo, ki se je prostovoljno prijavil do 15. 2. 1919, torej do izteka roka prve zakonite redne mobilizacije. Po 15. 2. 1919 so bili določeni letniki redno mobilizirani in taki ne morejo veljati za prostovoljce, čeprav so bili borci, so pa seveda lahko člani te organizacije. Za prostovoljce se smatrajo tudi tisti udeleženci, mlajši letniki, ki niso bili takrat vključeni v mobilizacijske letnike, pa so po 15. 2. 1919 kot prostovoljci v svojih prostovoljskih formacijah ali v rednih vojaških enotah sodelovali v bojih do premirja. Za plebiscit angažirani, ali prostovoljci, ki so šli na Koroško, po premirju, tu ne pridejo v poštev. (Npr. Sokolska legija, Celjska dijaška legija in drugi). Končno so tudi prostovoljci tisti starejši letniki, ki so bili sicer v mobilizacijski sklop vključeni, a jim ni bila priznana sposobnost za vojaško službo, pa so se kljub temu prijavili v vojne enote in dejansko sodelovali v njih.

Dokaze pod 1. in 2. bo moral vsak opravičiti z dvema verodostojnima pričama — o vsem pa bo odločala posebna komisija.

3. Naša organizacija bo delovala v medobčinskem merilu v Celju in sicer za območje bivšega celjskega okraja, t. j. 11 občin. Če pa bo na sedežu katere občine večje število članov, se lahko tudi organizira samostojna organizacija v Ljubljani. Po občinah pa naj bi bili poverjeniki.

4. Da spiše in podpiše pristopno izjavo, vplača vpisnino in članarino, da prizna statut in pravila organizacije, da se za časa okupacije ni pregrešil zoper NOB, da ni v sodnokazenskem postopku ter ne krši ugleda s svojim poklicnim in zasebnim življenjem.

5. Da voli in je lahko voljen v organe organizacije, da je lahko deležen vsega, kar organizacija po statutu in pravilniku svojim članom nudi. Tukaj je razumljivo, da bodo možne razlike med prostovoljci-borci in mobiliziranci.

To so osnovne smernice. Vse podrobnosti bodo regulirane v statutu in po pravilih organizacije, o specifičnih primerih bo razpravljal in sklepal pristojni organ organizacije.

Smatrali smo za potrebno, vsaj v splošnem s tem seznaniti ne samo prostovoljce in borce za severno mejo sploh, pač pa tudi javnost.

Ne samo borci-prostovoljci za severno mejo 1918-19, vsa ostala starejša generacija bo hvaležna, da sedanja družba končno pravilno oceni dejstvo: če ne bi bilo takrat teh idealnih, nesebičnih ljudi z generalom Maistrom, ne bi bil nikdar Maribor in precejšen del Štajerske ter žal majhen del Koroške, pripadel Jugoslaviji. Da smo si takrat z orožjem priborili tudi slovenski del južne Koroške, je prav tako dejstvo. Če pa je potem plebiscit bil nesrečen za nas, pa ni bila to krivda prostovoljcev-borcev, temveč nesposobnost takratnih kratkovidnih politikantov. (Aktivnejša vloga spretnejših nasprotnikov ter popolnoma krivična odločitev velesil). Žal se je zgodovina ponovila tudi leta 1945. Naša narodnoosvobodilna vojska je tedaj vkorakala v iste kraje kot leta 1918-19 prostovoljci, a štirje veliki, žal tudi »Stalinova Rusija« oziroma Sovjetska zveza, so odločili v našo škodo.

Da bi bili borci kot javnost seznanjeni s temi zgodovinskimi dejstvi in da ne bo šlo to časovno obdobje v pozabo, bi pa priporočali naslednja dela v branje: Ude: Koroški zbornik, Boj za Maribor in slovensko Štajersko, Dr. Mejak: Boji za severno mejo, Seručar: Borbe u Koruškoj, Gačnik: Življenje in delo tov. Malgaja, Roš: Članki o Maistru in Malgaju.

Končno naj še obvestimo borce, da zaseda inciativno odbor organizacije vsak četrtek od 11. do 12. ure v poslopju DU — Muzejski trg 7.

DVA AKTUALNA IN PEREČA PROBLEMA ŽALCA

SMETI IN ODPADKI

ŽALEC, KI JE PRED DVEMI LETI POSTAL MESTO, IMA OKROG 2.300 PREBIVALCEV. LANI JE MESTO OGROŽAL PARATIFUS, ZA KATERIM JE ZBOLELO 80 LJUDI, LETOS PA NALEZLJIVA ZLATENCA, KI JO JE IMELO 22 ŠOLSKIH OTROK.

Kakor so prebivalci najmlajšega mesta lahko slišali na zdravstvenih predavanjih, je najboljši preventivni ukrep zoper obe bolezni večja čistoča na javnih mestih. Ta je namreč v Žalcu poseben problem. Ustrezen odlok določa, da je smeti in odpadke odlagati v smetnjake. Smeti sme odvažati le cestno komunalno podjetje, razen njega pa samo tisti, ki ga pooblasti svet za komunalne zadeve občinske skupščine. Odlok tudi določa kazen v višini 20.000 SD za vse tiste, ki smeti in odpadke ne odlagajo v smetnjake oziroma jih odlagajo ali odvažajo brez dovoljenja.

Večina prebivalcev tega odloka očitno ne pozna. Smeti odlagajo na skrivaj in se s tem seveda izogibajo tudi nakupu ustreznih posod. Pomanjkljivost je morda v tem, da kraj, kjer bi smeti smeli odlagati, ni določen, ali pa prebivalci zanj ne vedo.

Stanovanjski blok 149 ima nedaleč od ceste deset posod za smeti. 22. aprila, ko je sanitarni inšpektor kontroliral čistočo mesta, so bile ob tem bloku tri posode za smeti do vrha polne, sedem jih je bilo praznih vendar ob njih vse polno najrazličnejših odpadkov. Ob prehodu čez železniško progo Žalec — Vrbje v bližini Feralita je bilo med smetmi, ki jih odlagajo bližnji stanovalci, nekaj kant od oljnih barv ki jih je odvrgel tamkajšnji pleskar. Ob gospodarskem poslopju 102 in stanovanjskem stolpiču se bohoti smetišče dolgo kakšnih 16, široko 6 in visoko kak meter. Neposredno ob cesti Žalec—Ložnica so prebivalci iz hiše št. 125 in sosednjih hiš odložili dva voza smeti. Lahko pa bi našli tudi še več kupov.

Ali je čistočo mesta mogoče urediti samo s kaznovanjem, je seveda vprašanje. O tem bodo vsekakor morali razmisliti prebivalci. Kot kaže, bo treba opustiti stare trške navade, saj je očitno, da prinaša strnjena urbanizacija mestnega naselja s seboj tudi povsem nove higienske navade.

P. M.

Parkiranje in snežne ograje

V Žalcu je dokaj pereč problem tudi parkiranje avtomobilov zlasti v zimskem času. Cesta, ki pelje skozi staro središče in kot glavna prometna žila Slovenije povezuje tudi Avstrijo in Italijo, ima vse gostejši promet. Vsako ustavljanje vozil v mestu močno ovira promet; parkiranje vozil je dovoljeno le na enosmerni vzporednici; prav tako so tudi vse stranske ulice zelo ozke in praktično za parkiranje neustrezne. V zimskem času se poti zaradi napluženega snega še zožujejo, s čimer se veča nevarnost prometnih nesreč.

K vsemu temu velja dodati še to, da so pozimi v nevarnosti tako pešci kakor avtomobilisti, kajti s streh drsi sneg, pomešan s kosi ledu in celo zlomljeno strešno opeko. Bilo je več primerov, ko so bili pešci poškodovani, neprijetno pa so bili presenečeni tudi lastniki avtomobilov, ko so našli te zatrpane pod snegom z vdrtimi strehami itd.

Da bi ta problem rešili, je občinska skupščina izdala poseben odlok, ki določa, da morajo lastniki oziroma upravljalci stavb v strnjenih naseljih namestiti snežne ograje na strehah, ki so nagnjene proti cestam. Ko so ustrezni organi pregledali objekte, ob katerih bi morali lastniki odlok upoštevati, so ugotovili, da je med njimi le nekaj častnih izjem. Občani očitno pozabljajo, da je prav sedaj čas, ko je treba opraviti vzdrževalna dela na njihovih hišah.

Cestna inšpekcija bo spremljala potek del, ki morajo biti končana do oktobra letos, potem pa bo v vseh primerih kršitve omenjenega odloka ustrezno ukrepala.

B. K.

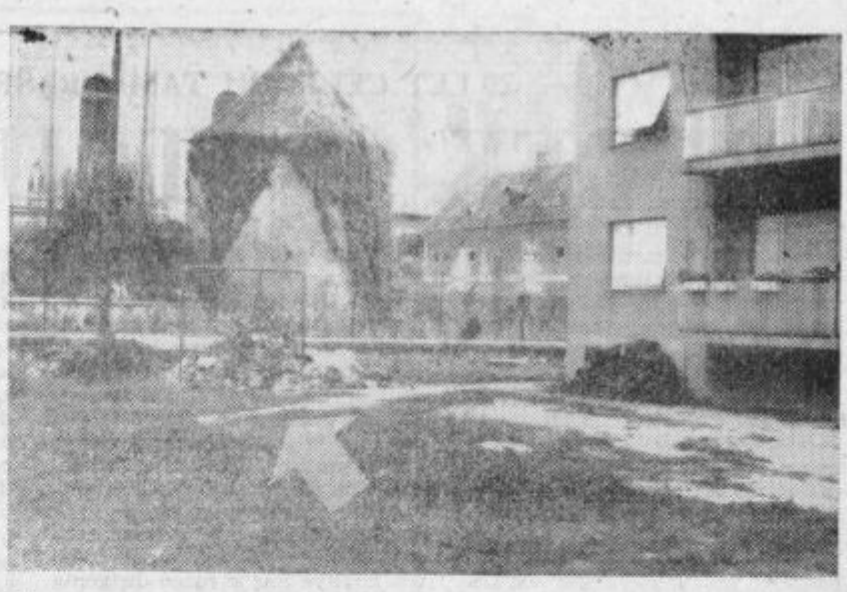

Kupi smeti in odpadkov, prevrnjeni smetnjaki in zanemarjena okolja stanovanjskih hiš vsekakor ne prispevajo h kulturni podobi Žalca. Seveda pa imajo svojo slabo stran tudi s higienskega vidika.

O NEGI BOLNIKA NA DOMU

Pred nekaj leti, ko so bile ustanovljene stanovanjske skupnosti, so se pričele odpirati za organizacijo Rdečega križa nove perspektive dela. Mnogo so govorili o tem, katere dejavnosti bi bilo treba prenesti na takratne stanovanjske, sedanje krajevne skupnosti, vse seveda v tesni povezavi s socialno zdravstveno službo in z drugimi organizacijami. Izhodišče za akcijo naj bi bile konkretne razmere in potrebe krajevne skupnosti. Gotovo pa je bilo potrebno takrat in je potrebno tudi danes dati prednost reševanju problema nege bolnika na domu ter oskrbi starčkov in invalidov. Prav na tem področju pa je bilo delo Rdečega križa vsaj v celjski občini doslej premalo uspešno.

Letos lahko ugotovimo v tem pogledu znaten napredek. Komisija občinskega odbora RK v Celju je izvedla 12-urne tečaje za nego bolnika na domu, to je tečaje 6 dni po dve uri. Taki tečaji so bili po en tečaj za krajevni organizaciji RK v Socki in na Polulah, trije tečaji za absolvente učiteljišča, dva tečaja v vrtnarski šoli, po en tečaj v šolskem centru Borisa Kidriča, v tehniški šoli in v osnovni šoli na Hudinji, medtem ko so izvedle absolventke šole za zdravstvene delavce celo 9 takih tečajev za sedme oziroma osme razrede celjskih osnovnih šol. V prihodnje ima komisija namen preučiti problem nege bolnika na domu tam, kjer sta zaposlena žena in mož. To vprašanje je aktualno prav tako za samske delavce, bivajoče v samskem domu Ingrada, v cinkarniškem naselju in v naselju cestnega podjetja.

Glavni odbor Rdečega križa v Ljubljani je pripravljen pomagati pri organiziranju popolnoma novih šest tedenskih tečajev za žensko delovno silo, ki bi bila usposobljena potem nuditi nego bolniku na domu. O tem bo komisija sklicala še obširen posvet z različnimi delovnimi organizacijami. Ta problem komentira tudi »Komunist« v svoji številki z dne 1. aprila 1966. Posebno nujno pa opozarjajo na rešitev tega vprašanja krajevne skupnosti, ki so že poslale komisiji pripombe k njenemu programu dela.

C. G.

PREKRŠKI V PORASTU

V MOZIRSKI OBČINI JE ŠTEVILO PREKRŠKOV, KI JIH JE OBRAVNAVAL OBČINSKI SODNIK ZA PREKRŠKE V LETU 1965, PORASTLO ZA 35 ODSTOTKOV V PRIMERJAVI Z LETOM 1964. NAJBOLJ SO PORASTLI CESTNO-PROMETNI PREKRŠKI. OD VSEH OBRAVNAVANIH ZADEV V LETU 1965. ODPADE NA KRŠENJE CESTNO-PROMETNIH PREDPISOV 50, NA KRŠITVE JAVNEGA REDA IN MIRU IN NA OSTALE PREKRŠKE 26 ODSTOTKOV. NAJVEČ PRIJAV SO VLOŽILE POSTAJE MILICE, OSTALE PA OBČINSKI ORGANI, INSPEKCIJE, JAVNO TOŽILSTVO IN DELOVNE ORGANIZACIJE.

Največ cestno-prometnih prekrškov je v poletnih mesecih. Precej kršilcev je tujih voznikov motornih vozil, ki se v turistični sezoni mudijo v Zgornji Savinjski dolini. Med njimi je bilo tudi dosti takih, ki so vozili v vinjenem stanju. Razmeroma dosti kazni je bilo izrečenih zaradi voženj brez vozniškega dovoljenja oziroma potrdila o znanju prometnih predpisov. Pri teh prekrških pa je bilo največ povratnikov. Vozniško dovoljenje je bilo odvzeto za določen čas 15 voznikom motornih vozil.

Največ prekrškov zoper javni red in mir odpade na razne pretepe, prepire in druge oblike nedostojnega vedenja na javnih prostorih. Največ jih je bilo v poletnih mesecih, ko pridejo na območje občine na delo sezonski delavci. Odpadli pa so grupni pretepi in drugi prekrški, ki so bili pred leti še precej številni.

Prekrški črnih zakolov in nedovoljene trgovine z lesom kakor nedovoljene sečnje lesa so v upadanju. Porastli pa so prekrški zaradi nedovoljenih gradenj. Del krivde nosi tudi občinska skupščina, ki ni pravočasno poskrbela za izdelavo zazidalnih načrtov.

Ostre kazni, tudi zaporne, so predvsem vzgojno vplivale na alkoholike-povratnike, saj se je njih število znižalo od osem na enega. Zaporne kazni v skupnem trajanju 31 dni so bile izrečene predvsem zaradi klateštva.

Mladoletnikov je bilo kaznovanih 28 in to največ zaradi vožnje brez vozniškega dovoljenja oziroma potrdila o znanju prometnih predpisov.

Največ denarnih kazni je bilo izrečenih v višini od 3 do 10 tisoč S-dinarjev. Vseh denarnih kazni je bilo lani izrečenih v skupnem znesku 3,114.000 S-dinarjev ali za 555.000 S-dinarjev več kot v letu 1964.

-er

JULIJA FLUOROGRAFSKA AKCIJA

Na območju mozirske občine se vrši vsako četrto leto obvezno rentgensko slikanje pljuč prebivalstva. Zato je občinska skupščina Mozirje pred nedavnim sprejela odlok, s katerim je določila, da bo letos rentgensko slikanje v času od 25. do 30. julija in bo zajelo vse prebivalce v občini od 24 let dalje.

-er

Za KS letos več denarja

VSEH OSEM KRAJEVNIH SKUPNOSTI NA OBMOČJU MOZIRSKE OBČINE JE V LANSKEM LETU PREJELO ZA SVOJO DEJAVNOST IZ SREDSTEV OBČINSKEGA PRORAČUNA NEKAJ NAD 12 MILIJONOV STARIH DINARJEV. VEČJI DEL TEH SREDSTEV SO KRAJEVNE SKUPNOSTI PORABILE ZA VZDRŽEVANJE OBČINSKIH CEST IN ZA RAZNA DRUGA KOMUNALNA DELA.

Ker sredstva iz občinskega proračuna niso zadoščala za njihovo dejavnost, so krajevne skupnosti zbrale denarna sredstva še iz drugih virov, kot iz najemnine od zemljišč, ki so pod njihovo upravo, prispevkov občanov, prispevkov delovnih organizacij in dr. Nekatere krajevne skupnosti so imele pri tem lepe uspehe.

V letošnjem letu je iz sredstev občinskega proračuna namenjenih za dejavnost krajevnih skupnosti nekaj nad 20 milijonov starih dinarjev. Večji del teh sredstev bodo krajevne skupnosti namenile za vzdrževanje občinskih cest in za razna druga komunalna dela. Čeprav so sredstva za delo krajevnih skupnosti v letošnjem letu v primerjavi z lanskim letom precej večja, pa v primerjavi s potrebami še nezadostna. Ker ni mogoče kriti vseh potreb krajevnih skupnosti iz sredstev občinskega proračuna, bodo tudi letos krajevne skupnosti za reševanje raznih krajevnih problemov poiskale še druge vire zbiranja sredstev zlasti od občanov. Tako bodo prebivalci Rečice ob Savinji in okoliških vasi prispevali del sredstev za obnovo občinske ceste, prebivalci Mozirja in Lok pri Mozirju za gradnjo novega mostu preko Savinje. Znaten pa bo prispevek prebivalcev za modernizacijo ceste v Zadreški dolini in ceste od Ljubnega ob Savinji proti Lučam.

-er

Gospodinje, ali mislite na zimsko kurjavo in na

NAGRADNO PRODAJO

premoga pri trgovskem podjetju »KURIVO Celje? Pripravljenih imamo 50 praktičnih nagrad v skupni vrednosti N Din 10.000.—

1. PRALNI STROJ
2. HLADILNIK
3. ŠIVALNI STROJ
4. SESALEC ZA PRAH
5. RADIOAPARAT
6. do 9. EKONOM LONCI
10. do 12. TRANZISTORJI
13. do 16. FENI ZA SUŠENJE LAS
17. ELEKTRIČNI PEKAČ
18. do 28. NOČNE SVETILJKE
29. do 30. RAŽENJ ZA ČEVAPČIČE
31. do 35. PO 1 TONO PREMOGA
36. do 46. PO 500 KG PREMOGA
47. do 50. PO 1 PRM DRV

Premog ali drva lahko naročite v naši matični poslovalnici Celje, Mariborska cesta 7, ali pri naših zastopnikih:

1. Rogaška Slatina — Blaž Osojnik, Rogaška Slatina 93;
2. Šempeter v Sav. dolini — Alojzija Šrabar, Šempeter 78, Marija Zlobec, Dolenja vas 67;
3. Polzela, Ivanka Drobež, Ločica 73;
4. Mozirje — Senica Maks, Mozirje 184;
5. Vojnik — Berta Kramar, Vojnik 55;
6. Štore — Mackovšek Marica, Lipa 77;
7. Celje — Jančič Ludvik, Ostrožno 1.

Za vsako kupljeno tono premoga zahtevajte nagradni kupon.

Žrebanje bo 31. 8. 1966 v upravi podjetja ob sodelovanju potrošnikov.

TV od 15. do 21. 5.

Nedelja, 15. 5.:

9.25 Poročila (Ljubljana, 9.30 Urnih nog naokrog — odaja narodnozabavne glasbe (Ljubljana; 10.00 Kmetijska oddaja (Beograd); 10.45 Združenje radovednežev — oddaja za otroke (Zagreb); 11.30 Lassie — serijski film (Ljubljana); 15.30 Športno popoldne (Beograd); 18.00 Pokaži, kaj znaš — posnetek javne radijske oddaje (Ljubljana); 19.05 Veliki podvigi — serijski film (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.45 Mladinska olimpiada — zadnja oddaja (Beograd); **22.00 Zadnja poročila (Ljubljana).**

Ponedeljek, 16. 5.:

10.00 Televizija v šoli (Zegreb); 11.40 Televizija v šoli: Tranfsormator (Ljubljana); 17.40 Tečaj angleškega jezika (Beograd); **18.10 Lolek** in Bolek — poljska risanka (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Malo za vsakogar, nekaj za vse (Ljubljana); 19.15 Tedenski športni pregled (Beograd); 19.40 Kratki filmi Charlieja Chaplina (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Matija Bečković: Vlak z očali — TV drama (Beograd); 21.30 Biseri glasbene literature: Haydn: Trio (Beograd); 21.45 Ta ali oni narod — televizija na petih kontinentih (Zagreb); 22.45 Pogovori o slovenščini (Ljubljana); 23.15 Zadnja poročila (Ljubljana).

Torek, 17. 5.:

16.55 Poročila (Zagreb); 17.00 Otroci pojo — finale festivala otroške pesmi (Zagreb); 18.15 Boj za obstanek — serijski film (Ljubljana); 18.45 Poje moški komorni zbor iz Celja (Ljubljana); 19.00 Svet na zaslonu (Ljubljana); 19.45 TV obzornik (Ljubljana); 20.00 Jugoslovanski celovečerni film (Ljubljana); 21.30 Harlekin — TV igra (Zagreb); 22.15 Poročila (Zagreb);

Sreda, 18. 5.:

10.00 Televizija v šoli (Zagreb); 16.35 Poročila (Zagreb); 16.40 Tečaj ruskega jezika (Zagreb); 17.00 Tečaj angleškega jezika (Zagreb); 17.40 Tik Tak: Srečni metulj (Ljubljana); 17.55 Pionirski TV studio (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Opera skozi stoletja (Ljubljana); 19.15 Filmski pregled (Ljubljana); 19.40 TV prospekt (Zagreb); 19.45 Intermezzo (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Večerna šola (Ljubljana) 21.30 Kulturna panorama (Ljubljana); **22.10 Zadnja** poročila (Ljubljana;.

Četrtek, 19.5.:

10.00 Televizija v šoli (Zagreb); 11.00 Tečaj angleškega jezika (Beograd); 16.10 Televizija v šoli: Transformator (Ljubljana); 17.05 Poročila (Skopje); 17.10 Zabavno-glasbena oddaja (Skopja); 17.40 Tisočkrat »Zakaj« — oddaja za otroke (Beograd); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Po poteh Jugoslavije — reportaža (Beograd); 19.10 Ljubljanski Jazz ansambel vam predstavlja (Ljubljana); 19.40 Brez parole — mladinska odaja (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.20 Aktualni razgovori (Beograd); 21.10 Oddaja narodne glasbe (Zagreb); 21.20 TV magazin — zabavno-glasbena oddaja (Zagreb); 22.20 Oddaja lirike (Skopje); 22.30 Poročila (Beograd).

Petek, 20. 5.:

10.00 Televizija v šoli (Zagreb); 16.35 Poročila (Zagreb); 16.40 Televizija v šoli (Zagreb); 17.00 Tečaj angleškega jezika (Zagreb); 17.30 Televizija v šoli (Zagreb); 18.00 Mali svet — oddaja za otroke (Zagreb); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Ljudje med seboj (Ljubljana); 19.15 Karavana — potovanje po Jugoslaviji (Beograd); 19.40 TV akcija (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Celovečerni film (Ljubljana); 22.10 Zadnja poročila (Ljubljana); 22.15 Glasbeni magazin (Ljubljana).

Sobota, 21. 5.:

10.00 Televizija v šoli (Zagreb); 16.05 Poročila (Beograd); 16.10 Kje je, kaj je (Beograd); 16.25 Prenos športnega dogodka (Beograd); 18.10 vsako soboto (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Dileme — serijska igra (Zagreb); 19.40 Cik Cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Glasbeni kotiček: Ati Sos (Ljubljana); 20.40 Sprehod skozi čas (Ljubljana); 21.10 Črn sneg — TV igra v nadaljevanjih (Beograd); 22.00 Hitchcock vam predstavlja (Ljubljana); 22.50 Zadnja poročila (Ljubljana).

20 LET CELJSKIH TAMBURAŠEV

REDEK INŠTRUMENT

Tamburica je med množico najrazličnejših instrumentov redek instrument, saj le redkokdo pozna njeno pravo vrednost in lepoto. Tak odnos do tega skromnega instrumenta pa je močno kriviten. Združene v orkester se lahko tamburice lotijo najrazličnejših skladb in melodij — in čeprav jim dajo nekaj svojstvenega, poslušalca za užitek ne prikrajšajo.

Tudi v Celju deluje tamburaški orkester. Ime nosi po Francetu Prešernu in sodi v okvir železničarskega prosvetnega društva. Letos praznuje ta prizadevni tamburaški kolektiv 20. obletnico svojega obstoja, saj so prvi zbor ustanovili že leta 1946 pri sindikalni podružnici živilcev v Celju. Leto dni za tem so vstopili v kulturno umetniško društvo »France Prešeren« in dve leti kasneje so že nastopali na najrazličnejših prireditvah. Vse od leta 1946 je vodil društveni tamburaški orkester dirigent Janko Hočevar, ki je leta 1955 vodil tudi združeni zbor, ko se je prvotnemu priključil še tamburaški orkester celjske pošte. No, orkester je gostoval skoraj v vseh večjih mestih Jugoslavije, sodeloval je na vseh treh festivalih tamburaške glasbe Jugoslavije in v dvajsetih letih se je v njem zvrstilo več kot 250 tamburašev. Od ustanovitve mu je razen dirigenta ostal zvest tudi še tovariš Franc Čakš. Doslej so zabeležili 320 nastopov — med njimi je skoraj polovico samostojnih koncertov — od tega jih je bilo 115 izven Celja.

Pred prvomajskimi prazniki je tamburaški orkester železničarskega prosvetnega društva priredil v Celju samostojen koncert, v katerem so zaigrali najprej štiri koncertne skladbe, nato pa dodali še nekaj narodnih in zabavnih melodij. Kot je v Celju že navada, je koncert obiskalo le malo ljudi. Toda ti niso bili razočarani. Izvajalce so pozdravili toplo in na koncertu je bilo kljub napol zasedeni dvorani zares prijetno.

Koncert je ponovno prepričal v vrednost tamburice, hkrati pa je pokazal kako velika je volja in požrtvovalnost teh amaterjev tako različnih let in »tamburaške prakse«. Prizadevnemu kolektivu gredo zatorej ob čestitkah tudi najboljše želje za uspeh v prihodnjem obdobju.

I. B.

V ČETRTEK, 19. MAJA BO V CELJSKEM LJUDSKEM GLEDALIŠČU GOSTOVALA LJUBLJANSKA DRAMA Z USPELO UPRIZORITVIJO AVANTGARDNE KOMEDIJE AMERIŠKEGA DRAMATIKA ARTHURJA KOPITA: »OH, OČKA, UBOGI OČKA ...« DELO JE PREJELO NA LETOŠNJEM FESTIVALU MALIH ODROV V SARAJEVU VRSTO NAGRAD IN PRIZNANJ. NA SLIKI: DUŠA POČKAJEVA IN JANEZ ROHAČEK, REŽIJA: ŽARKO PETAN.

Diplomski violinski koncert

BOŽO MIHELČIČ, VIOLINIST — PROF. NADA OMAN, KLAVIR

Mihelčičev rod je že v tretjem kolenu vezan na Celje in glasbo. Oče in sin sta znana komponista, mlajši rod pa stoji krepko v vrstah reproduktivne glasbe.

Božo Mihelčič je rezan iz zdravega glasbeno tonskega lesa. Program diplomskega koncerta je izbran iz resne violinske literature: Prokofjev, Bach, Beethoven. Ta imena sodijo v železen repertoar violinskih virtuozov. Kompozicije so tehnično in muzikalno na moč zahtevne. Značilnost naše akademije je visoka zahtevnost, ko mora diplomant rešiti zastavljeno nalogo tehnično brez spodrsljajev. Že ta predpogoj je tolikanj zahteven, da ga komaj zmorejo akademski absolventi prvovrstnih akademij. Mladi virtuoz, ki se nam je v Celju predstavil, je svoje poslanstvo izpolnil vsestransko. Spominjamo se ga še kot dečka, ko se je prvikrat pojavil na celjskem podijumu. Že tedaj smo videli v njem »čudežnega otroka«, ki mnogo obeta, le redki pa dozorijo v zdrav sadež. Božo Mihelčič nas ni razočaral.

Prokofijeva Sonata op. 94 v štirih stavkih spada v obdobje ruske moderne. Njegova melodika je v mnogih aspektih svojevrstna, še današnji dan zveni originalno. Ruski komponisti so prispevali v svetovno literaturo kar lep izbor biserov, ki so značilni za violinsko literaturo. Bachova partita v H-molu je bila izvajana kot solo violina. Kadar koli izvaja violinist Bacha brez spremljave klavirja ali orkestra, se poda na tenko ledeno skorjo. Bach mora biti tudi v tej zvrsti orgelsko zveneč. Igra takega ekspanzivnega poustvarjanja je dana le redkim virtuozom. Bachova partita je komponirana v štirih stavkih, ki so dublirani. Zadnja točka je bila Beethovnova Kreutzerjeva sonata. Od tistih dob, ko jo je velikan dal svetu, pa do danes, ni v krogih violinistov nikoli zamrla. Večkrat, ko jo poslušamo, bolj nas osvaja po melodičnih linijah in celotnem kompozicijskem konceptu. Do poslednjih globin Kreutzerjeve sonate se povzpne umetnik, ki izžareva vulkanski plamen demonskega zlitja z muziko.

Kako je rešil naš mladi virtuoz svojo nalogo? Najprej — tehnična plat. Leva in desna roka njegove igre sta uravnovešena v vseh predelih violinskega parta, intonančna točnost je vzorna, formiranje tona pravilno, njegovo barvitost zablesti tu in tam presenetljivo razveseljivo.

Popoldanski koncert je bil slabo organiziran, le maloštevilna mladinska publika je prisostvovala resnemu izvajanju. Božo Mihelčič je opravil izpit pred javnostjo zrelo.

A. S.

Koristna ekskurzija

Za prvomajske praznike so šmarski študentje s pomočjo občine organizirali zanimivo ekskurzijo po Posotelju. V spremstvu vidnih občinskih delavcev in predstavnika kmetijske zadruge so si ogledali mlekarno v Šmarju pri Jelšah, lesni obrat Bohor v Mestinju, veliko sadno plantažo v Pristavi, tekstilni obrat Metka v Kozjem in osnovno šolo v Podčetrtku. Izlet so zaključili na Virštanju kjer so skupno z vaščani postavili mlaj in zvečer ob kresu z njimi zaplesali.

S polic Študijske knjižnice

Kočevar F.: Statistične metode pri tekstilnih preiskavah. 2. izd. Ljubljana 1965. S. II 3258.

Poslanstvo slovenskega zdravnika. Ljubljana 1965. II 3256.

Prenos i distribucija električne energije. Beograd 1964. S. II 3254.

Dalmatinische Städte. Zagreb 1964 S. II 3253.

Bijelo biserje Jugoslavije. Zagreb 1965. S. II 3252.

Vizintin B.: Ivan Simonetti. Zagreb 1965. S. II 3251.

Prijatelj K.: Slikar Blaž Jurjev. Zagreb 1965. S. II 3250.

Nešović S.: Tujina in nova Jugoslavija. Ljubljana Q Beograd 1964. S. II 3249.

Dvajset let graditve naše socialistične domovine (1945—1965). V Ljubljani 1965. S. II 3247.

Mirković M.: Pravni položaj i karakter srpske crkve pod turskom vlašću (:1459—1766:). Beograd 1965. S. 24180/20.

Cohen M. R., E. Nagel: Uvod u logiku i naučni metod. Beograd 1965. S. 24180/21.

Supek R.: Automatizacija i radnička klasa. Zagreb 1965. S. 26134/7.

Barišić M.: Zapad — socijalistička Jugoslavija. Zagreb 1965. S. 26134/8.

Đorđević B.: Imenik mesta v Jugoslaviji. Beograd 1965. S Č 9.

Slodnjak A.: Študije in eseji. Maribor 1966. S. 23519/8.

Predan V.: Od premiere do premiere. Maribor 1966. S. 23519/9.

Pogačnik B.: Povsod so ljudje. Maribor 1966. S. 23753/18.

Brenk F.: Filmska popotovanja. Maribor 1966. S. 23753/19.

Varićak M.: Poluprovodnici i njihova primjena u nauci i tehnici. Beograd 1964. S. 24180/19.

Ljudje v novem mestu Velenje 1964/65. I-II. Ljubljana 1965. S. II 3085/17.

NAGRADE ZA NAJBOLJŠE RISBE NOB

PIONIRJI, SODELUJTE!

V čast 25. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte razpisuje pionirski oddelek mestne ljudske knjižnice v Celju zanimivo nalogo za vse tiste pionirje, ki ljubijo risanje. Odločili so se namreč, da bodo povabili mlade risarje, da se naj udeležijo njihovega razpisa za risbo, ki bo ponazarjala prizor ali osebo iz mladinske literature z vsebino o narodnoosvobodilni borbi. Pionirski oddelek je pripravil tri nagrade za najboljše risbe, podelili pa jih bodo na praznik mladosti. Sporočili so nam še, naj pionirji pošljejo svoja dela do 20. maja 1966. na naslov Mestna ljudska knjižnica v Celju — Pionirski oddelek.

Ker je na našem območju dobrih risarjev dovolj in ker jim tudi mladinska literatura, ki govori o narodnoosvobodilni borbi, ni tuja, bo verjetno predlogov veliko. Tako pa je tudi prav, saj bodo pionirji s sodelovanjem v tem zanimivem razpisu preizkusili svoje risarske veščine, hkrati pa morda osvojili tudi morda eno lepih nagrad. In, da bo zanimanje še večje, obljubljamo, da bomo najboljšo risbo objavili tudi v Celjskem tedniku in jo seveda tudi mi — primerno nagradili.

Posavski kulturni jubilej

Občinski sveti Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije Sevnica, Krško in Brežice nadaljujejo s svojimi prireditvami v počastitev 20-letnice obnovitve kulturno prosvetne dejavnosti v Spodnjem Posavju. V soboto pred prvomajskimi prazniki je bil v Zadružnem domu na Bizeljskem nastop odraslih pevskih zborov, ki so ga številni obiskovalci ocenili zelo dobro. Med pevskimi točkami je bilo tudi nekaj recitacij, ki so jih izvedle mladinke tega območja. Prebivalci pa obljubljajo, da bodo podobne prireditve obiskali prav tako številno.

D. V.

KOROŠKI OKTET V CELJU

Delavska univerza v Celju bo na željo svojih abonentov organizirala za zaključek svoje spomladanske sezone dva koncerta KOROŠKEGA AKADEMSKEGA OKTETA. Koncerta bosta 20. maja ob 18. in 20. uri v veliki dvorani Narodnega doma. Predprodaja vstopnic pri blagajni kina Union.

SAMOUPRAVLJANJE V UPRAVNIH SLUŽBAH OB ČINE LAŠKO

Neustrezni osebni dohodki

KLJUB PRIZADEVNOSTI JE DELOVNA SKUPNOST PRIKRAJŠANA

Samoupravljanje se vedno bolj uveljavlja tudi v upravnih organih pri občinskih skupščinah, prav zato pa so tudi sveti delovnih skupnosti vedno bolj aktivni in rešujejo samoupravne zadeve z dosti večjo odgovornostjo.

Takšno aktivnost zaznavamo tudi v delovni skupnosti občine Laško, ki se je sestala pred nedavnim že drugič letos. Na sejah so razpravljali o samoupravnih aktih, delitvi osebnega dohodka in o izpolnjevanju nalog.

Delovna skupnost občine Laško se je uveljavila sicer že pred dvemi leti, ko ji je skupščina zaupala tudi denar za delitev osebnih dohodkov. Dotedanje plačevanje po plačilnih razredih je, namreč povzročalo precejšnje nezadovoljstvo, kajti ne glede na kvaliteto in kvantiteto dela so uslužbenci prejemali določene osebne dohodke in zaradi tega so mnogi odhajali v delovne organizacije. Da bi preprečili nadaljnje odhajanje kadrov in jim zagotovili osebne dohodke po delu, je svet delovne skupnosti uvedel nagrajevanje, kakršno je v rabi v drugih delovnih organizacijah. Tovrstno nagrajevanje je sicer omogočilo, ob hkratnem upoštevanju izobrazbe, prakse uspeha in kvalitete pri delu, da so uslužbenci občinske uprave zdaj dosti bolje nagrajeni kot v času andministrativnega določanja plač, a še vedno ni moč trditi, da bi bili njihovi osebni dohodki uravnani z dohodki v drugih delovnih organizacijah. Tako na primer je povprečni osebni dohodek delavcev v delovnih organizacijah z visoko izobrazbo 130.000 SD — v upravah pa samo 92.000 SD, z višjo izobrazbo 112.000 : 80.000 s srednjo 76.000 : 58.000 S-din Tudi v šolskih zavodih je povprečje osebnega dohodka 84.000 S-din, medtem ko je za člane delovne skupnosti skupščine občine 79.000 S-din.

Leta 1965 je delovna skupnost občine zmanjšala število zaposlenih za 16 oseb (23 % celotnega števila zaposlenih), kar seveda ne pomeni, da bi zmanjšali delovne naloge, temveč so povečali intenzivnost dela. Kljub temu pa so ostali osebni dohodki še vedno za 15 % nižji kot lani v juliju. Zato je delovna skupnost na zadnjem zasedanju skupščine obširno prikazala problematiko uprave, v kar je vključila tudi denar za materialne izdatke in osebne dohodke. Ne glede na očitne potrebe, skupščina ni mogla vsem zahtevam ugoditi, ker so bila sredstva že razporejena, zato pa bo potrebno v prihodnjem letu takoj v začetku misliti na ta vprašanja.

Zelo pogost je tudi očitek, da uslužbenci v tej delovni skupnosti nimajo ustrezne izobrazbe, kar je tudi res, saj 26 % uslužbencev nima zadostne izobrazbe a vsi so se že vpisali v ustrezne šole in bodo v dveh ali treh letih imeli izobrazbo, kakršna je predvidena.

T. K.

PROSLAVA

ANTONA AŠKERCA

Kar imajo celjski gimnazijci svoje kutlurno društvo, je na gimnaziji še bolj razvito kulturno zivijenje. To velja še posebej za to šolsko leto, ko v okviru društva redno deluje recitacijski krožek pod vodstvom prof. Tanje Predan. Za 27. april je krožek z gojenci glasbene šole pripravil uspelo interno proslavo, posvečeno Antonu Aškercu. Zanj se je odločil, ker je letos minilo 110 let od rojstva tega velikega epika, ki je bil tudi dijak celjske gimnazije in nosi gimnazijsko kulturno društvo po njem tudi svoje ime.

Šmarski taborniki na Pohorju

V prvomajskih dneh je odšlo na Pohorje 58 tabornikov iz šmarske občine. Njihov namen je bil, da lepo preživijo nekaj prazničnih dni, kakor tudi, da se spoznajo z zgodovino padlega Pohorskega bataljona.

Za pohod je bilo veliko zanimanje in udeležilo bi se ga bilo rado preko 100 tabornikov iz Podčetrtka in Rogaške Slatine, vendar pa je bilo število omejeno zaradi premalih kapacitet v planinskih domovih.

Najvažnejši in najplodnejši je bil drugi dan pohoda. Že zjutraj so taborniki odšli s Treh kraljev proti Osankarici in Trem žebljem, na zadnje bojišče Pohorskega bataljona. Doživetja so bila nepozabna. Najprej so taborniki uživali v prostranosti pohorskih gozdov, že kmalu pa so se srečali s temnim biserom Pohorja — Črnim jezerom. Kar niso mogli od njega. Toda pot je šla dalje. Rdeče zvezde na drevesih so kazale smer k Trem žebljem. Na zadnje bojišče so prišli taborniki razigrani, mladostno razposajeni. Toda tam je vsem zastajal dih, ko so si ogledovali kamen za kamnom, poslednje utrdbe, poslednje dihe hrabrih borcev. Šteli so imena: dva, štirje, sedem, štirideset petdeset in še ni bilo konca imen borcev, ki so na tem mestu padli za svobodo. Nemo so zrli mladi in stari na to slavno grobišče. Borki, ki jih je spremljala, partizanski kurirki Zori, so solze privrele na oči ob spominih na preteklost.

S partizansko pesmijo in recitacijami so mladi pozdravili spomin na legendarni bataljon. Potem pa so si ob spominski razstavi še natančneje ogledali delovanje bataljona in slike vseh padlih in preživelih borcev.

Toda to še ni bil zaključek dneva. Ko so se taborniki zvečer vrnili k Trem kraljem, so ob Tabornem ognju poslušali spomine prave kurirke. Njihovemu kulturnemu programu pa so se pridružili tudi taborniki iz Slovenske Bistrice in nekaj domačinov, za katere je bil taborni ogenj prijetna sprememba.

Tako obujajo taborniki šmarske komune partizanske tradicije in to nam je zagotovilo da mladi rod ne bo pozabil, kako težka je bila pot do svobode. To nam je tudi zagotovilo, da bodo znali mladi ceniti naš družbeni sistem, se v njega vraščati, ga varovati in razvijati, saj bo kmalu čas, ko bodo morali tudi sami stati sredi življenja in to življenje voditi.

Trije dnevi na Pohorju so bili mladim vse prekratki in prej ali slej se bodo ponovno srečali na partizanskih poteh. Že 9. maja pa so skupno z ZB organizirali velik taborni ogenj na Knežcu pri Rogaški Slatini, kjer je bilo srečanje borcev s prebivalstvom in mladino.

-ik

KOMPAS OBVEŠČA

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. 8-dnevno potovanje ob AZURNI OBALI in FRANCOSKIH ALPAH. Prijave do 15. 5. 1966.

2. 14-dnevno kombinirano potovanje z vlakom in avtobusom na DANSKO, NORVEŠKO in ŠVEDSKO. Prijave do 30. junija 1966.

3. 8-dnevno potovanje v času od 28. 6. do 5. 7. 1966 v LONDON. Prijave do 3. junija 1966.

4. 8-dnevno potovanje z letalom v SOVJETSKO ZVEZO v septembru 1966.

5. 8-dnevno potovanje z vlakom in avtobusom PO DOLINI LOIRE V NORMANDIJO in PARIS. Prijave do 25. maja 1966.

6. 6-dnevno avtobusno potovanje na evropsko razstavo učil 8 »DIDACTA« v BASEL-u. **Prijave do 10. maja 1966.**

7. 4-dnevno avtobusno potovanje v juniju v DOLOMITE. Prijave do 25. maja 1966.

8. KOMPASOV RALLY na AZURNO OBALO. Prijave do 15. maja 1966.

10. 5-dnevno potovanje na ogled mlekarske razstave v MÜNCHEN-u. Prijave do 7. maja 1966.

11. 13-dnevno potovanje PO VZHODNI EVROPI. Prijave do 30. junija 1966.

12. KOLEKTIVI IN INDIVIDUALCI! Prijavljajte se za 2. ali 3-dnevne izlete v TRST in BENETKE.

13. 2-dnevni avtobusni izlet na GROSSGLOCKNER.

14. 2 ali 3-dnevni izleti v BUDIMPEŠTO.

15. 2 ali 3-dnevni izleti na DUNAJ.

16. 1-dnevni izleti v TRST. Prijave do zaključenega števila.

KOLEKTIVI! Poslužujte se naših kvalitetnih prevozov, ki Vam jih nudimo po zelo znižanih cenah v najsodobneje opremljenih avtobusih tipa »MERCEDES«.

ŠOLE! ORGANIZACIJE ZVEZE MLADINE! POSLUŽUJTE SE NAŠIH IZLETOV PO DOMOVINI! NUDIMO 75 % POPUST!

PRED VSAKIM POTOVANJEM ALI IZLETOM OBISČITE TURISTIČNO PODJETJE »KOMPAS« CELJE, TOMŠIČEV TRG 1, TEL. 23-50.

KUPIM

VSELJIVO hišico kupim. Naslov v upravi lista.

PRODAM

GRADBENO parcelo prodam. Cesta na Otrožno 55.

PRODAMO večjo količino odpadnega linoleja zelene barve, nemške proizvodnje, po zelo znižani ceni. Manjše količine so v prodaji pri podjetju POSREDNIK, Celje, Tomšičev trg.

MLIN za žito — nov proda: Ivan Razgoršek, Zavrh 26, Šmartno v Rožni dolini.

ZLOŽLJIV kavč—polica (furnir) prodam. Naslov v upravi lista.

PREŠO prodam. Naslov v upravi lista.

POSESTVO s takoj vseljivo hišo prodam ugodno. Naslov v upravi lista.

KOČNO samoreznico proda: Jakob Turnšek, Pernovo pri Žalcu.

JABOLČNIK (dober) prodam. Polule — Vegova 4.

DVA JUNCA 700 kg težka proda po ugodni ceni: Leopold Švent, Klanc, Dobrna.

NOVO spalnico z jogi vložki prodam. Naslov v upravi lista.

MANJŠE posestvo: delno sadonosnik z gospodarskim poslopjem oddaljeno 25 minut od glavne ceste Zg. Tinsko 45 — Loka pri Zusmu prodam po ugodni ceni. Pavel Turnšek, Celje, Vrunčeva ulica 4 (nasproti I. osnovne šole).

GRADBENE parcele v zazidalnem okolišu Ostrožnega prodam. Naslov v upravi lista.

POLOVICO hiše in gospodarskega poslopja z 1.250 m² zemlje prodam ali zamenjam za hišico kjerkoli v bližini mesta. Ogled od 7.—8. ure zjutraj. Naslov v upravi lista.

JABOLČNIK — večjo količino prodam. Naslov v upravi lista.

ŠTIRIDELNO okno z roleto in oknicami 2,20 × 1,85 m in teraco ploščice proda: Bezenšek, Linhartova 18.

STRUŽNICO, dobro ohranjeno proda: Matija Dobrovc, Nazarje 32.

PRODAM lep kompleten akvarij z vsemi napravami. Perc, Otok 9.

ZAPOSLITEV

GOSPODINJSKO pomočnico z znanjem kuhe sprejmem. Plača dobra. Zlatar Ivan Štandekar, Ljubljana, Stari trg 28.

NUJNO iščem osebo za dopoldansko varstvo dveinpolletnega otroka. Dr. Kraševec, Celje, Kajuhova 7.

ŽENSKO za pomoč v gospodinjstvu in varstvo otroka v dopoldanskem času iščem. Naslov v upravi lista.

HONORARNO zaposlitev arhivarja iščem. Strokovno evidentiram, obdelujem po klasifikacijskih znakih, registraturno urejam, periodično izločujem arhivsko gradivo. Ponudbe pošljite po šifro »VESTEN«.

GOSPODINJSKO pomočnico za varstvo dveh deklic sprejmem takoj. Pogoj: starost nad 18 let ali upokojenka. — Natalija Grobelšek, Orova vas 7, Polzela.

DVA VERZIRANA BRIVSKA POMOČNIKA ALI POMOČNICI sprejme takoj ali po dogovoru Komunalno obrtni center Velenje.

Ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela pošljite pisneno ali se zglasite osebno v roku 8 dni po objavi oglasa.

PLINARNA-VODOVOD CELJE

razpisuje

prosto delovno mesto

POMOŽNEGA DELAVCA

Možnost priučitve vodovodno-instalaterske stroke.

Pogoj za sprejem je dokončana osnovna šola.

Rok prijave je do 18. 5. 1966.

Stanovanje ni na razpolago.

GRADITELJI STANOVANJSKIH HIŠ, POZOR!

Vrata in okna proizvajalca Lesna industrija Nazarje ugodno nabavite pri trg. podjetju »SAVINJA« Mozirje.

TOVARNA AERO CELJE

razpisuje

prosto delovno mesto

KEMIJSKEGA TEHNIKA

Pogoj: Kemijski tehnik z nekaj prakse. Poizkusno delo 45 dni.

Prijave sprejema splošni sektor podjetja 15 dni po objavi.

TURISTIČNE OBJAVE

PROSTE KAPACITETE

Na celjskem turističnem področju je v vseh krajih dovolj prostih mest le za skupine so potrebne rezervacije v hotelu Paka Velenje in hoteltu Celeia Celje ter v zdravlišču **Dobrna.**

PRIREDITVE

Vsako nedeljo popoldne igra na Starem gradu narodno zabavna godba, v hotelu Celeia pa je vsako sredo in soboto plesna glasba. Tudi v Samopostrežni restavraciji v Celju je vsako soboto plesna glasba s pričetkom ob 20. uri. V restavraciji Triglav na Dobrni je vsako soboto in nedeljo ples, 13. maja pa bo koncert velikega ucitetjskega pevskega zbora iz Češke.

V hotelu Paka v Velenju imajo nov mednarodni artistični program s strip teasom in plesom.

IZLET V PREKMURJE

22. maja prireja Olepševalno in turistično društvo Celje izlet z dvema avtobusoma v Mursko Soboto—Moravce—Ljutomer in Jeruzalem. Prijave sprejemajo v Turističnem informacijskem uradu v Stanetovi ulici.

STANOVANJE

SOBO s posebnim vhodom oddam za varstvo dveletnega otroka. Naslov v upravi lista.

SOBO odstopim tovarišici. Vprašati: Jenkova 5 — Celje.

STANOVANJE nudim mlademu zakonskemu paru vajenemu kmečkega dela. Mož zaposlen — žena bi pomagala v gospodinjstvu. Ostalo po dogovoru. Zajamčeno prijetno sožitje. Naslov v upravi lista.

RAZNO

POROČNE PRSTANE po zadnji modi izdeluje zlatar v Gosposki 5 — Ljubljana (poleg univerze).

POSOJILO 1.000.000 S-din iščem. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista.

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER VELENJE

objavlja za šolsko leto 1966/67

PREDVPIS

za 160 učnih mest v poklicni šoli rudarske stroke

POGOJ ZA PREDVPIS V POKLICNO ŠOLO JE DOKONČANA OSEMLETKA. V SLUČAJU, DA NE BO DOVOLJ PRIJAVLJENCEV Z DOVRŠENO OSEMLETKO, SE LAHKO PRIJAVIJO TUDI UČENCI, KI SO Z USPEHOM DOVRŠILI 7. RAZRED OSNOVNE ŠOLE.

UČENCI POKLICNE ŠOLE RUDARSKE **STROKE IMAJO BREZPLAČNO OSKRBO V DOMOVIH. MLADINCI, KI SO SE JAVILI ŽE NA PREDVPIS, IMAJO PREDNOST PRI GLAVNEM VPISU.** SVOJE PRIJAVE POŠLJITE NA NASLOV: **RUDARSKI ŠOLSKI** CENTER VELENJE.

KOMISIJA ZA SPREJEM IN ODPUST **DELAVCEV RAZPISUJE**

PROSTO DELOVNO MESTO

KVALIFICIRANEGA PLESKARJA ZA TERENSKA DELA
— vojaščine prostega.

PROSNJE POŠLJITE NA NASLOV:
DRAVSKE ELEKTRARNE, OBRAT **»ELKOV« LAŠKO.**

Industrijsko podjetje PETA Radeče

razpisuje naslednji delovni mesti:

— FINANČNEGA KNJIGOVODJE — **pogoj: ekonomska srednja šola, zaželena je tudi ustrezna praksa**

— BRUSILKE: **pogoj dokončana osnovna šola.**

Rok za prijavo za obe delovni mesti je **15 dni po objavi.**

GRAFIČNO PODJETJE **»CELJSKI TISK« CELJE**

razpisuje

v šolskem letu 1966/67 naslednje štipendije za pouk na Poklicni grafični šoli v Ljubljani:

2 ŠTIPENDIJI ZA POKLIC STAVCA
2 ŠTIPENDIJI ZA POKLIC KNJIGOTISKARJA
1 ŠTIPENDIJO ZA POKLIC REPRODUKCIJSKEGA FOTOGRAFA
1 ŠTIPENDIJO ZA POKLIC KNJIGOVEZA
1 ŠTIPENDIJO ZA POKLIC KARTONAŽERJA

Pogoje za študij na Poklicni grafični šoli **ima vsak, ki je telesno** in duševno zdrav, ima končano osemletno šolanje in ni starejši od 17 let.

Prednost imajo ponudniki, ki so končali osemletno šolanje z odličnim ali prav dobrim uspehom in stanujejo v ožjem področju mesta Celja.

Ponudbe sprejema sekretariat podjetja, Trg V. kongresa št. 5, do 25. maja 1966.

Obrtni center »Zarja« Žalec

razpisuje prosta delovna mesta:

ENEGA FOTOGRAFSKEGA POMOČNIKA
z nekaj let prakse — pogoj — retuša, laboratorijska dela.

DVEH STRUGARJEV — pogoj — kvalificirana z odsluženim kadrovskim rokom.

DVEH KV KLEPARJEV

Nastop službe možen takoj.

Prijave je poslati na gornji naslov. Razpis **velja do zasedbe** delovnih mest.

IZLETNIK CELJE

V sodelovanju s »Putnik«-om Beograd, organizira IZLETE PO JUGOSLAVIJI IN V INOZEMSTVO.

BUDIMPEŠTA — dvodnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike, datum potovanja po dogovoru.

BENETKE — TREVISO — UDINE — GORICA — TRST, dvodnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike.

TRST — MIRAMARE, enodnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike.

CELOVEC — VRBSKO JEZERO — GOSPOSVETSKO POLJE, enodnevni avtobusni izleti, datum po dogovoru.

DUNAJ — BRATISLAVA — BUDIMPEŠTA, tridnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike. Datum potovanja po dogovoru.

RIM — FIRENCE — BENETKE, 9-dnevno potovanje z avtobusom dne 13. maja, 17. junija, 8. julija, 2. septembra in 7. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

CAPRI — NAPOLI — RIM — BENETKE, 9-dnevno potovanje z vlakom dne 21. junija in 16. septembra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

PARIZ — NICA — MONTE CARLO — MILANO — BENETKE, 11-dnevno potovanje z vlakom dne 19. maja, 23. junija, 21. julija, 25. avgusta, 22. septembra in 20. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

SOLUN — ISTAMBUL — SOFIJA, 8-dnevno potovanje z avtobusom dne 22. maja, 26. junija, 17. julija, 14. avgusta, 18. septembra in 9. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

PO JUŽNI ITALIJI, BARI — NAPOLI — POMPEJI — COSENZA — MESINA — TAORMINA — CATANIA — PALERMO — CATANZARA, 12-dnevno potovanje z avtobusom dne 19. maja, 18. junija in 10. septembra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

BUDIMPEŠTA — KRAKOV — VARSAVA — BERLIN — PRAGA — DUNAJ, 10-dnevno potovanje z avtobusom dne 18. maja, 13. julija, 28. septembra in 5. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

PO SOVJETSKI ZVEZI, vsak mesec 12-dnevna potovanja z vlakom in letalom. Udeleženci teh potovanj si bodo ogledali MOSKVO, LENINGRAD, KIJEV, RIGO in JALTO.

Vse programe in informacije navedenih potovanj zahtevajte v našem turističnem oddelku na TITOVEM TRGU 3 ter v poslovalnici Velenje, Krško, Mozirje in Krapinj.

IZLETNIK organizira potovanja po tu in inozemstvu z modernimi turističnimi avtobusi.

IZLETNIK posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov in tujih vizumov.

IZLETNIK rezervira postelje v spalnih vagonih, prodaja vozovnice za letalski promet za tu in inozemstvo.

IZLETNIK menja tuja plačilna sredstva.

Za cenjeni obisk se priporoča

IZLETNIK CELJE
tel 28-41

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi mojega dragega moža

FRANCA DUHA

se prisrčno zahvaljujem vsem prijateljem, znancem, posebno še pevskemu zboru, govornikom za tolažilne besede, darovalcem vencev in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Žalujoča žena Marija in ostalo sorodstvo

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Dne 14. in 15. maja 1966:
Marjan Tiselj, veterinar, Celje, Savinjska 3/II (Savinjsko nabrežje tel. 28-71)

Od 16. do 21. maja 1966:
Ivan Pleterski, veterinar, Celje, Trubarjeva 93 (Otok) tel. 29-26

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega očeta

Jožeta Žerjava

se prav iskreno zahvaljujemo za pomoč v dnevih njegove mučne bolezni vsem sosedom, zlasti g. Križan. Prav posebna zahvala dr. Pregelj-Videčnikovi za dolgoletni trud pri zdravljenju, kolektivu Zavoda za požarno varnost v Celju za razumevanje in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, zlasti čč. duhovščini in godbi tovarne EMO Celje.

Sin Jože z ženo Faniko, sin Karli in hčerka Štefka ter ostalo sorodstvo

---

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega dragega moža

IVANA ČULKA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom in nasploh vsem občanom področja Polzela, vsem njegovim prijateljem in znancem, ki so mi ob teh hudih trenutkih, predvsem pa še v času njegove težke in dolgotrajne bolezni lajšali bol, sočustvovali z nama, darovali vence in cvetje in ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala krajevnemu zdravniku dr. Korenu, njegovemu predhodniku dr. Hermanu, ki sta ga imela dalj časa pod svojo zdravstveno kontrolo. Enaka zahvala velja tudi č. duhovniku g. Volaskotu za prebrano žalno mašo in njegove častitljive besede, ki jih je izrekel ob njegovem odprtem grobu.

Se enkrat zahvala vsem!

Ločica ob Sav., dne 29. aprila 1966
Žalujoča žena Antonija

TRI ZMAGE

X. pohod »Po poteh partizanske Ljubljane« je minil v znaku slabega vremena in dvakratnega triumfa celjskih atletov. V najnapornejši disciplini — tekmovalnem pohodu na 25 km je ekipa celjskih atletov v postavi Červan, Žuntar, Kovač, Lamut in Tabaković precej časa vodila ostro borbo za prvo mesto z ekipo ZAK Ljubljana, toda ob koncu so morali domačini le priznati premoč homogene ekipe celjskih dolgoprogašev, ki so s precejšnjim naskokom končno osvojili naslov zmagovalne ekipe.

Podobno kot moška ekipa je tudi ženska ekipa Kladivarja na tekmovalnem pohodu zasedla prvo mesto. Dekleta Štajnerjeva, Gačnikova, Kukčeva, Čaterjeva in Kandolfova so s kar solidnim naskokom premagale ostale ekipe in ponesle v Celje drugo zmagovalno lovoriko.

Celjski atleti Červan, Žuntar in Kovač pa so dan poprej tudi v Zagrebu stopili na zmagovalni oder. V teku osvoboboditve so dosegli kar trojno zmago in pravzaprav deklasirali vso jugoslovansko dolgoprogaško elito. Kaže, da Celjani potem, ko bo ozdravel še Važič, tudi letos ne bodo imeli resne konkurence v državi v teku na dolgih progah.

EG

UDELEŽENCI POHODA OB STARTU

KDO JE ODGOVOREN?

Pred leti je tovarna nogavic v Polzeli z lastnimi sredstvi in prostovoljnim delom zgradila polzelski strelski družini strelišče s potrebnimi prostori. Vendar pa je ta objekt že več kot leto dni zapuščen, zanemarjen in prepuščen na milost in nemilost otrokom iz bližnje okolice, ki jih nihče ni opozoril, da ni edini namen te zgradbe služiti kot otroško igrišče. Zato nudi danes poslopje kaj žalostno sliko. Okna so sneta, šipe pobite, notranja oprema razmetana in polomljena, omet odpada . . .

Tisti, ki so pomagali graditi objekt s prostovoljnim delom, se sedaj sprašujejo, kdo je odgovoren, da je strelišče postalo vse prej kot pa prostor za rekreacijo delovnih ljudi iz Polzele. Vprašanje v tem primeru gotovo ni neumestno?

T. T.

Veleblagovnica odprta

Šmarsko trgovsko podjetje »Jelša« je končno dobila nov, doslej najmodernejši prodajni lokal v Rogaški Slatini. Gre namreč za novo veleblagovnico, ki so jo po dveh letih končno le dogradili.

Doslej je bilo nešteto pripomb in kritik na račun trgovske mreže, ki v Rogaški Slatini, tem znanem turističnem in zdraviliškem mestu ni nikakor šla v korak s časom. Vsi prodajni lokali so bili namreč grajeni že pred nekaj desetletji za takratne potrebe, ki so bile nekajkrat manjše od današnjih. Zato je trgovsko podjetje »Jelša« iz Šmarja pri Jelšah pred dvema letoma začelo z gradnjo nove veleblagovnice. Zaradi pomanjkanja sredstev so se dela nepredvideno zavlekla vse do letos.

Nova veleblagovnica bo imela 700 kvadratnih metrov prodajnega prostora. V pritličju bo samopostrežnica z živili in galanterijo, v nadstropju pa bodo prodajali tekstil in konfekcijske izdelke. V veleblagovnici bo tudi poseben prodajni prostor steklarskih izdelkov rogaške steklarne »Boris Kidrič«, izdelkov, ki najdejo vedno in veliko kupcev zaradi svoje kvalitete.

Pridobitev bo tudi v času gostovanja, saj bo veleblagovnica odprta »nonstop« od sedmih zjutraj do sedmih zvečer; ob nedeljah in praznikih pa od osme do enajste ure dopoldne. S tem bo izpopolnjena vrzel, ki so jo čutili domači in tuji potrošniki, saj dosedanji trgovski lokali in asortiman ponudenega blaga niso ustrezali.

-er

Prva zmaga košarkarjev

Celjski košarkarji so minulo nedeljo pričeli tekmovanje v vzhodni skupini II. republiške košarkarske lige. V prvem kolu so gostovali v Litiji in zmagali tamkajšnjo ekipo z rezultatom 82:76 (37:41). Koše za celjsko ekipo so dosegli Šeligo 31, Zorko 17, Zupančič 15, Božič 8, Petrovič 7, Pavšer 4. Celjani so prikazali dobro igro, kar kaže tudi veliko število doseženih košev..

V isti konkurenci je Žalec doma premagal ekipo Drave z rezultatom 47:30.

J. Č.

Detajl s tekme Rudar (Trbovlje) — Celje na igrišču na Skalni kleti

URBANČIČEVA IN ROSINA

Prvomajski prazniki so tudi za celjske športnike, posebno smučarje prinesli zanimiva dogajanja na športnem polju. Poleg nogometašev, ki so imeli redno kolo republiške lige so bili zelo aktivni predvsem atleti in smučarji s svojim tradicionalnim prvomajskim mednarodnim tekmovanjem na Okrešlju.

Priznati je treba, da konkurenca na Okrešlju na tem tradicionalnem spomladanskem smučarskem tekmovanju že dolgo ni bila tako ostra kot letos pa tudi organizacija je bila na višini, kot je lahko samo na elitni smučarski prireditvi. Za zaključek letošnje smučarske sezone pa se Celjani niso izkazali le kot organizatorji, ampak so tudi med vratci dosegli solidne rezultate. Najbolje uvrščeni med člani Košič je bil na 9. mestu, medtem ko je bil Rosina v mladinski konkurenci celo drugi z istim časom kot med člani petouvrščeni reprezentant Lakota. Vsekakor sta to uspeha, ki kažeta, da sta omenjena tekmovalca posebno pa Rosina med največjimi talenti celjskega smučarskega športa.

Poleg Rosine lahko štejemo kot najuspešnejši dosežek celjskih športnikov med prvomajskimi prazniki rekord atletinje Urbančičeve, ki je na gostovanju v Osijeku ponovno izboljšala svoj državni rekord v metu kopja z rezultatom 54,06 m, kar jo uvršča med najperspektivnejše kopjašice v Evropi. Eno k drugim — športnika prvomajskih praznikov sta vsekakor Urbančičeva in Rosina.

—ed

ŠPORT NA DROBNO

I. kolo 2. republiške odbojkarske lige — vzhod: Braslovče : Mežica 0 : 3, Partizan — Gaberje : Šempeter 3 : 0.

— — —

Štajerska rokometna liga: Griže : Kovinar (Štore) 17 : 12 (9 : 8).

— — —

ObZTK Žalec bo za dan mladosti organizirala bogat športni program: prvenstvo v rokometu, atletiki, odbojki in prvenstvo košarkarsko tekmo Žalec : Litija.

— — —

IV. kolo sindikalne nogometne lige: LIK : Merx 3 : 0 p. f., Kovinotehna : EMO 1 : 3, Železarna : IFA 6 : 1, Libela : Zlatarna 1 : 3, Prosveta : Cestno podjetje 4 : 1.

Pohod »Po poteh partizanske Ljubljane« je vsakoletna manifestacija partizanskih spominov in športnega tovarištva. Med udeleženci so vsako leto tudi številni predstavniki celjskih društev, kolektivov in šol, ki dosegajo tudi vidne tekmovalne uspehe.

Borba na naših nogometnih poljanah je vedno ostrejša. Kaj bo s celjskima ligašema?

Spet sejmi v Selah

V Selah pri Filipu bodo obnovili znane sejme, ki so jih pred leti prekinili. Prvi tak semenj je bil 4. maja pri obnovljenem gostišču, sicer pa jih bo letos še osem. Obnovitev sejmov je pobuda krajevne organizacije socialistične zveze. Prebivalci so predlog z navdušenjem sprejeli in novo sejmišče uredili s prostovoljnim delom.

Vzrok: neresnost

Prvenstvo v SNL je v polnem zamahu. Celje se je v minulih dveh kolih prerinilo na drugo mesto in še kandidira za naslov republiškega prvaka, Kladivar pa je kljub zmagi v nedeljo še naprej najresnejši kandidat za izpad iz lige. O vzrokih, ki so pripeljali do tega nezavidnega položaja nekdanjih zveznih ligašev smo se pogovarjali s predsednikom društva Stanetom Seničarjem.

Kje so vzroki za neuspeh?

»Po izpadu iz zvezne lige pred letom dni je ekipa v večini razpadla, igralcev, ki so ostali pa se je začelo lotevati malodušje. Eden poglavitnih vzrokov pa je brez dvoma ta, da so igralci premalo čutili odgovornost do klubske pripadnosti, ki bi morala, če že ne prej pa vsaj potem, ko so postali zopet amaterji, ostati primarna. Vse to pa je povzročilo tudi nedisciplino v kolektivu, ki se je prenašala tudi na mlajše moči. Skratka vzroki so: neresnost na treningih, nespoštovanje trenerjevih napotkov, neenotnost pa tudi pomanjkanje moralnih kvalitet pri nekaterih posameznikih.«

So še izgledi za obstanek?

»Samo teoretični. Po vsem tem kar lahko vidimo na igrišču, lahko trdimo, da se bomo le s težavo obdržali v SNL. Naj se zgodi kar koli, treba pa bo začeti povsem znova. Nekajletno delo z mladino bo prav gotovo rodilo uspehe. To delo pa ne sme biti le strokovno, ampak tudi kolektivno in predvsem vzgojno. Če bomo v prihodnje tako zastavili, prav gotovo nikogar ne bo motilo, da nastopamo tudi v nižjem rangu tekmovanja. Želim pa predvsem, da bi na ObZTK skupno z vsemi nogometnimi klubi začrtali jasnejšo politiko glede na množičnost, kvaliteto in range tekmovanja posameznih društev!«

E. G.

CELJE 23 ORMOŽ 20

Take igre kot smo jo videli v nedeljo od celjskih rokometašev pač ne bi želeli dostikrat videti. Kot, da so pričakovali, da jim bo zmaga nad Ormožani prišla sama od sebe. Gostje pa so se izkazali kot trd nasprotnik in s hitrimi protinapadi in so večkrat povsem razbili celjsko obdambo, ki sicer slovi kot najboljša v republiški ligi. Tako so Ormožani zabili Celjanom več golov, kot jih pa le-ti dobijo običajno v dveh tekmah.

V naseldnjem kolu bodo Celjani nastopili v Brežicah proti ostrim domačinom. V primeru zmage bi si celjski rokometaši že skoraj zagotovili prvo mesto in naslov republiškega prvaka.

-ed

Elektriko dobilo dvajset kmetij

Večji del mozirske občine je bil eleketrificiran po osvoboditvi. Neelektrificirani so ostali le še nekateri firiboviti predeli, pa tudi teh je vedno manj. Za letošnji praznik dela je zasvetila električna luč v naseljih Ter, Planina in Primož nad Ljubnim ob Savinji. Zaenkrat je dobilo električno luč 20 hribovitih kmetij. Z deli še nadaljujejo in bodo elektrificirali vse hribovske kmetije tega področja.

Vrednost investicije znaša 32 milijonov starih dinarjev. 26 milijonov so prispevali prebivalci sami v glavnem s prispevki v lesu in delu. Del sredstev je prispevala tudi občinska skupščina Mozirje.

NAGRADE ZA NAJBOLJŠE NALOGE

V počastitev obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije so občinski odbor SZDL, občinski komite ZMS ter skupščina občine Celje razpisali nagradni natečaj za najboljše naloge o Osvobodilni fronti slovenskega ljudstva. Naloge so pisali učenci višjih razredov osnovnih šol ter dijaki vseh srednjih.

Komisija, ki jo je vodil Stane Terčak, ni imela lahkega dela, če je hotela spise pravično oceniti in opozoriti tudi na napake. Komisija je prišla do zaključka, da prve nagrade ne podeli, pač pa samo dve drugi, tri tretje ter enajst knjižnih.

V skupini učencev osnovnih šol je drugo nagradno priznanje sprejela Breda Hlačer iz tretje osnovne šole, tretjo denarno pa Milica Tilinger iz Vojnika. Knjižne nagrade so dobili: Tone Sagadin, druga osnovna šola Celje, Valerija Bukovec, osnovna šola Franca Vrunča na Hudinji, Jožica Kotnik, četrta osnovna šola, Ivica Petan, osnovna šola Dobrna, Mojca Bogataj, tretja osnovna šola ter Drago Goričan, Vojnik.

Med avtorje nalog, ki so jih napisali dijaki srednjih šol, je komisija dodelila drugo denarno nagrado Janku Zoretu, dijaku gimnazije. Dve tretji denarni nagradi pa sta sprejeli: Ivica Rojšek, ekonomska šola in Hedvika Ramšak, šola za zdravstvene delavce. Knjižne nagrade v tej skupini so dobili: Marta Sirk, gimnazija, Dana Podlesnik, učiteljišče, Jelka Klanjšek, administrativna šola, Martina Tofant, šola za zdravstne delavce ter Silva Bizjak, kmetijski izobraževalni center.

Spored prireditev v mesecu mladosti

13. 5.	— Film iz ciklusa: Na cesti nisi sam (Mladinski klub)
13. 5.	— ObZKPO — koncert zbora France Prešeren
14. 5.	— Mladinski ples na bazenu
14. 5.	— ObZKPO — revija mladinskih pevskih zborov
14. in 15. 5.	— En in pol dnevni izlet v Crikvenico (Popotnik)
15. 5.	— Sodelovanje vojakov v pohodu odreda Zveze tabornikov
15. 5.	— Občinski center MK OZN bo razen rednih sestankov organiziral še razgovor z Jožetom Smoletom o mednarodni politični situaciji
15. 5. — 20. 5.	— Medobčinsko prvenstvo v rokometu v obeh konkurencah
16. 5.	— Štafeta mladosti (sprejem in proslava)
16. 5.	— ObZKPO — Cankarjev večer (M. Dolinar)
16. 5.	— ObZKPO — koncert glasbene šole
17. 5.	— ObZKPO — gostovanje ljubljanske drame z delom »Očka, ljubi očka«
21. in 22. 5.	— bo IO PZJ občine Celje organiziral v sodelovanju z ZZB NOV Celje pohod »Po partizanski Menini«. Pohoda se bo udeležilo poleg članov PZ še ZPS, PD, ZMS in JLA
18. 5.	— Predstavljamo vam kolektiv Kovinotehna (MK)
18. 5.	— ObZKPO — koncert glasbene šole
19. 5.	— Plesni venček v Narodnem domu
20. 5.	— Predstavljamo vam kolektiv Gimnazija (MK)
20. do 25. 5.	— Občinsko prvenstvo v atletiki za osn. šole in šole II. stop.
25. 5.	— Srečanje srednješolcev s pripadniki JNA
25. 5.	— Izleti šol v naravo in obiski partizanskih krajev na dan Mladosti
25. 5.	— Srečanje mladine in vojakov v Štorah
25. 5.	— Enodnevni izlet na Madžarsko do Blatnega jezera (Popotnik
26. 5.	— Mladinski ples v Narodnem domu
26. 5.	— ObZKPO — »Pokaži kaj veš in znaš«
27. 5.	— Prof. Vudler — Znamenitosti Celja, ki jih še ne poznamo (Mladinski klub)
28. 5.	— ObZKPO — koncert komornega zbora pod vodstvom Egona Kuneja
28. in 29. 5.	— En in pol dnevni izlet v Crikvenico (Popotnik)
29. 5	— Mladinski ples v Narodnem domu
29. 5	— Enodnevni izlet v Kumrovec (Popotnik)
31. 5.	— Predstavljamo vam kolektiv EMO (Mladinski klub)
4. in 5. 6.	— Mladinski ples v Narodnem domu

Za naslednje prireditve še ni datumov:

UVELJAVLJANJE POKOJNINSKE DOBE

ČASOVNO OMEJENO

Številni državljani si še niso uredili vštevne pokojninske dobe (zavarovalne ali posebne dobe). Pogosto začno urejati oziroma zbirati potrebno dokumentacijo za uveljavitev pokojninske dobe šele neposredno pred uvedbo postopka za pridobitev pravice do pokojnine ali pa istočasno. V zvezi s tem vprašujejo ali je uveljavljanje pokojninske dobe časovno omejeno.

Temeljni zakon o pokojninskem zavarovanju (Uradni list SFRJ, št. 51/64) določa čas in postopek, v katerem se lahko na *podlagi izjav prič* dokazuje in uveljavlja pokojninska doba.

Zavarovalna doba, zajema čas, ki ga je zavarovanec prebil v delovnem razmerju ali na kakšnem drugem delu, na podlagi katerega je vanec opravljal samostojno dejavbil zavarovan in čas, ko je zavaronost, za katero je moral biti pokojninsko zavarovan po zakonu ali po pogodbi, se po določbi 187. člena lahko na podlagi izjav prič uveljavlja le do 31. 12. 1969. Če torej zavarovanci za to dobo nimajo verodostojnih listinskih dokazov, lahko s pričami uveljavljajo to dobo le do navedenega dne.

Posebna doba zajema udeležbo v revolucionarnem delu, v narodnoosvobodilni vojni, v antifašističnem boju v drugih deželah in zavezniških vojskah, obdobja izven dela zaradi okoliščin, ki so jih povzročile vojne, prostovoljno podaljšano zavarovanje po prejšnjih predpisih, obdobja samostojne dejavnosti in obdobja prebita v tujini.

Ta obdobja se *na podlagi izjav prič* lahko uveljavljajo po isti določbi le do 31. 12. 1966.

Glede na to, da se posebna doba v največ primerih dokazuje izključno s pričami, ker listinskih dokazov ni, naj zanteresirani občani pravočasno storijo vse, da si do navedenega roka uredijo tudi posebno dobo.

Uveljavljanje pokojninske dobe po izteku teh rokov bo sicer možno, vendar le v izjemnih primerih, če stranke iz objektivnih vzrokov tega niso mogle storiti prej.

Zakon posebej določa organe, ki so pristojni za izdajo odločb o ugotovitvi pokojninske dobe. Če se uveljavlja pokojninska doba pred zahtevkom za upokojitev, se zahtevek poda *občinski komisiji za ugotovitev pokojninske dobe*, če pa se zahtevek vlaga istočasno z zahtevkom za upokojitev, pa se poda *komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje*, ki vodi postopek za upokojitev.

Osebe v delovnem razmerju ali zavarovanci, ki opravljajo določene samostojne dejavnosti, vlagajo torej zahtevke za ugotovitev pokojninske dobe na tisto občinsko skupščino, na območju katere ima sedež delovna ali druga organizacija. Osebe, ki niso v delovnem razmerju ali ne opravljajo samotsojne dejavnosti, na osnovi katere so zavarovane, pa vlagajo zahtevke na tisto občinsko skupščino, na območju katere imajo stalno prebivališče.

Vesel Stane

ABC NEGE

Prvi porod je nedvomno največji dogodek vsake ženske. Vendar so le redke tiste, ki ga ne bi pričakovale vsaj z malo strahu tudi zaradi svoje zunanjosti, zaradi možnosti, da bi jim nosečnost in porod pustila posledice, ki jih kasneje ne bi mogle več odpraviti. To se seveda kaj lahko zgodi, če žena po porodu ne pazi na prehrano, prebavo in če zanemarja gibanje in telovadbo. Zlasti je to pomembno za tiste, ki so bile že pred nosečnostjo nagnjene k debelušnosti. Da bi ostala mladostna, sveža in vitka, naj žena, ki je rodila in doji, ravna takole:

Tri do štiri dni po porodu naj več ali manj samo leži. Strogo mora paziti, da ima v redu prebavo. Je naj lahko, predvsem mlečno hrano, lahke prikuhe, kompote in belo meso. Izogiba naj se hrane, ki napenja in nikoli naj se ne naje do sitega. Zmotno je namreč mnenje, da bo imela dosti mleka, če bo veliko jedla. Važno je le da popije dovolj tekočine — pol ure pred dojenjem skodelico razredčenega mleka, pa tudi kozarec piva ji kdaj pa kdaj ne bo škodil. Porodnica, ki leži, ne potrebuje toliko hranljivih jedi, kot jih je pojedla, ko je otroka še pričakovala. Odvečna hrana se prične odlagati v obliki masti v podkožju in porodnica se redi.

Že tretji dan po porodu mora porodnica začeti s preprosto telovadbo —tako da se ne premika. Napenja naj trebušne mišice in mišice medeničnega dna. Telovadba ni težka — najprej naj poskuša potegniti vase trebuh in nato naj stisne mišice okrog danke. To vajo naj ponovi vsaj desetkrat dopoldne, popoldne in zvečer. Žena, ki je imela pri porodu šivano kožo medeničnega dna, naj s telovadbo počaka še en teden.

Dva do tri tedne po porodu, naj začne z aktivno telovadbo. Leže na tleh naj dviga noge preko glave, napravi naj vsak večer vsaj deset počepov in leže na trebuhu naj »goni kolo«. Med dojenjem mora paziti na skrajno čistočo dojk, nositi pa mora dobro krojen nedrček, ki pa prsi ne sme stiskati. Ko je nehala dojiti lahko obleče nekoliko manjšega, saj bodo takrat tudi dojke manjše. Prsi naj si umiva s hladno vodo in tudi masaža jim ne bo škodila. Začne jo ob bazi dojk in konča pri bradavicah.

Pege, ki včasih spremljajo zadnje dni nosečnosi, bi žene lahko preprečile, če bi uživale mnogo vitamina C. Razen tistega, ki ga dobi s hrano, naj jemlje še trikrat dnevno dve tableti C vitamina in si pege umiva z limoninim sokom.

Čeprav je letošnja moda bolj naklonjena enobarvnemu blagu kot potiskanemu, pa bo dvodelna obleka takegale kroja vendarle v koraku s časom.

Mlin za kavo

Med mnogimi električnimi aparati v gospodinjstvu se je tudi mlin za kavo že lepo uveljavil. Sproti zmleta kava lepše diši, da tudi debelino mletja lahko ponavadi sami uravnamo. To lahko v večini primerov uredimo tako, da podaljšamo čas mletja in kavin prah je drobnejši. Posodo za mletje je treba napolniti tako, kot predpisuje proizvajalec — običajno samo do dveh tretjin. Posodo pokrijemo s pokrovčkom, in ga držimo tudi še potem, ko mlinček izklopimo. Šele ko se popolnoma ustavi, posodo odpremo. V mlinčku meljemo tudi orehe, mandeljne lešnike, drobtine in podobno. Pri mletju moramo paziti, da mlin ni priključen dlje, kot je označeno na tipski plošči. Če v mlinčku meljemo samo kavo, potem ga po vsaki uporabi očistimo s čopičem, ki ga uporabljamo le v ta namen. V daljših obdobjih pa ga moramo temeljito umiti. Ker milnica ali detergenti lahko povzroče na nožih rjo, rajši uporabljajmo specialna detergenta »super« ali »perex«, ki ju dobimo v tubah. V mlačno vodo istisnemo nekoliko detergenna, namočimo v raztopino krpico, jo dobro ožmemo in nato posodico umijemo. Nato jo še dobro osušimo in mlinček shranimo do naslednje uporabe.

Tudi »prva pomoč« napreduje

Število nezgod in nesreč neprenehoma raste. Napredovanje v tehniki, avtomatizaciji motorizaciji in elektrifikaciji nam po eni strani manjša delovne napore in lajša vsakdanje življenje, na drugi strani pa terja vedno več žrtev; v Jugoslaviji vsak dan čez petsto samo na domovih. Koliko ljudi pa se razen tega poškoduje še v proizvodnji in na cestah . . .

Najzanesljivejše varstvo pri nepričakovani poškodbi je obvladanje temeljnih pojmov o pravilni prvi pomoči. Takšna prva pomoč naj postane obvezni sestavni del naše najosnovnejše izobrazbe. Rdeči križ se vsa leta neumorno trudi s poučevanjem prebivalcev v osnovnem znanju prve pomoči. V celjski občinski organizaciji Rdečega križa je komisija za prvo pomoč ena najbolj uspešnih v svojem delu. Doslej je pripravila že 39 ustreznih predavanj po pet ur, kar visoko presega letni postavljeni načrt. Tudi zanimanje za 80-urni tečaj je zadnje čase izredno narastlo: v semestralnih počitnicah je bil tečaj za prosvetne delavce, ki sedaj že sami organizirajo po šolah 20-urne tečaje o prvi pomoči. 80-urni tečaj je bil tudi opravljen v lesnoindustrijskim kombinatu »Savinja«. Prav sedaj pa se vršijo taki tečaji za člane delovnih skupnosti v Cinkarni, Plinarni-vodovod, Topru, PTT, Vodni skupnosti Izletniku, Merxu, Kovinotehni, Libeli in Cestnem podjetju. Tečaji bodo zaključeni okoli 18. maja nakar bodo sledili zaključni izpiti, Izletnik Celje je dal na občinskem odboru RK pobudo za izvedbo 20-urnega tečaja prve pomoči izven sanitetne ekipe. V tem tečaju bodo zajeti vsi šoferji in sprevodniki, kar bo gotovo pozdravila vsa naša javnost, ki se poslužuje osebnih prevozov Izletnika. Omenjena komisija bo letos še pregledala omarice prve pomoči na vsem območju občinske organizacije Rdečega križa in ugotovila, če so vse osebe, ki ravnajo z omaricami, tudi usposobljene za dajanje prve pomoči po 80-urnem tečaju. Tri do štiri predavanja pa bodo prirejena o življanju in sicer za slušatelje Zavoda za požarno varnost v Celju in za dijake učiteljišča.

C. O.

NASVETI

Ker nam primanjkuje dobrih sredstev, s pomočjo katerih bi lahko odstranili neprijeten vonj iz čevljev, si lahko pomagate z amonijakom. Notranjost čevljev obrišite z mehko krpo, navlaženo v amonijaku, potem pa jih pustite, da se na zraku prezračijo.

—0—

Vodi, v kateri namakate občutljive tkanine, je dobro dodati malo sode bikarbone (žličko na tri litre vode).

—0—

Pomarančo boste laže olupili če jo boste za nekaj trenutkov potopili v vročo pečico. Pa tudi, če jo boste oželi, bo dala več soka.

PRI SLOVENČEVIH

»Ah, kaj bi se vznemirjala — prva ljubezen je prav toliko pomembna kot ošpice,« je dejala mama sedemnajstletne deklice, ko jo je znanka vprašala, zakaj je nekoč tako vedra in dobrovoljna hčerka nenadoma tako zagrenjena in žalostna. »Pride, pa mine — kdo bi se vznemirjal zaradi takšne malenkosti,« je nadaljevala svoje razmišljanje. Ko pa čez tedne hčerkino »čudno« razpoloženje le še ni minilo, ji je naredila pridigo. Vsi moški so enaki, sama naj ostane, kaj si bo vlekla skrbi na glavo, najprej naj doštudira in pusti naj te neumnosti — sestrično naj pogleda in vse ostale ženske v nesrečnih zakonih, pa jo bo hitro minilo nežno čustvo do fanta, ki jo lahko prav tako onesreči. Toda tudi to ni pomagalo. Deklica se je še bolj zaprla vase in čez čas mami tudi ni več povedala, da se s fantom še zmeraj sestaja.

Res je, da sta tako ošpice kot prva ljubezen enako neizbežni. Toda med njima je vendarle precejšnja razlika. Otroške bolezni ne zapuščajo posledic, ona druga »bolezen« pa lahko vrže v mlado osebnost globoke in neozdravljive rane. Otroka seveda ne moremo skriti pod steklen zvonec, da bi ga tako obvarovali teh nevarnosti, bolje je, da jih nanje pripravimo. Starši morajo biti zavezniki svojih otrok. Včasih pa tudi nujnost spremenijo v kaj čudno prijateljstvo, ki sicer zahteva zaupanje, v zameno pa daje samo priporočila, prepovedi in kazni. Marsikdaj otrokom zaupajo kaj o sebi samo zato, da bi zvedeli o njih vse. Otrok ni težko ljubiti, mnogo težje pa je ljubiti tudi vse tisto, kar si oni želijo.

Mnogi starši menijo, da je najboljše sredstvo, da bi svoje otroke obvarovali pred prvimi razočaranji v življenju to, da kontrolirajo vsak njihov korak, vsak telefonski razgovor, korespondenco, zabave in pomenke. Toda kritizirati njihove prijatelje in znance, očrniti njihov način govorjenja in oblačenja ni zdravilo za to, kar bi jim morali z veliko mero ljubezni in potrpežljivosti razložiti.

Otroku je treba povedati, da sta moški in ženska ustvarjena za to, da se izbereta, ljubita, skupaj živita in imata otroke. Navsezadnje — čemu bi jim to zakrivali, ko pa se z ljubeznijo vsak dan srečujejo. Seveda pa je predvsem od staršev odvisno, kdaj in kako jim bodo razložili te zakonitosti življenja. Najboljše priložnosti so tiste, ko otroci sami začnejo vpraševati. Ko pa je čas za to, jim je seveda treba razložiti tudi to, da skupno življenje prinaša določene odgovornosti in da ljubezen ni brez obveznosti in bolečin. Zakaj, kot je napisal nek francoski filozof »... pravzaprav je tok celega življenja odvisen od dveh ali treh »da« oziroma »ne«, ki jih človek izgovori med šestnajstim in dvajsetim letom.

CVETJE NA BALKONU

Balkoni, lože in terase, se že v zgodnji spomladi spremenijo v prostore, kjer ljudje radi posedijo. Za majhna stanovanja pa to ni le povezava z naravo, temveč je tudi nov **življenjski prostor, ki** ga je za ta namen seveda treba urediti, vendar prostor. Da bi balkon zares ostal intimen, lasten kraj, je najbolje, če železno ograjo prepletete s plastičnimi, slamnatimi ali kakšnimi drugimi trakovi in oblogami. To ne bo samo ograja pred zunanjim svetom in radovednimi očmi, temveč bo prav prišla tudi, če so pri hiši otroci, ki skozi balkonsko ograjo tako radi tiščijo svoje roke, noge ali celo glavice. Na vrhu ograje naj domuje cvetje. Lahko je nasajeno v lončkih, zabojčkih ali kakšnih drugih posodah — zanimiv je »zabojček« iz izdoblenega debla, ki se bo prav tako čudovito podal na kamnito ali leseno balkonsko ograjo. Ob zid pa lahko namestite posode z ovijalkami, ki bo steno balkona še lepše okrasila. Če imate ložo, obesite na strop »košarico« ali dve, napolnjeni s cvetjem.

Pohištvo na balkonih, terasah in ložah mora biti odporno proti soncu in dežju. Najprimernejše so garniture iz šibja ali one iz kovine, dopolnjene s pisanim, močnejšim blagom. Da bo vse v stilu, naj bodo blazine na stolih sešite iz grobega platna v živahnih barvah, namesto prta uporabite prtičke in postavke iz rafije in če imate še stropno svetilko, ji spletite senčnik iz slame. Lepi so tudi veliki, pisani sončniki, ki pa na majhnih balkonih seveda ne bodo našli pravega mesta. Ste že kdaj pomislili, da lahko sončnik napravite tudi iz čisto običajnega moškega dežnika, če namesto črnega, razpnete čez ogrodje živopisano platno?

Četudi je balkon ob kuhinji in ste ga uporabili za »skrivališče« metel, krp in podobnih drobnarij, ga lahko lepo uredite. To potrebno ropotijo skrijte za zaveso, balkon pa okrasite s cvetjem. In če je balkon malo večji, pomislite na svojega malčka. V njegov kotiček na balkonu postavite zabojček s peskom, opremite ga z vedrico, lopatico in čim podobnim, in otrok bo na balkonu prav tako rad kot v parku.

Več zanimanja za individualno gradnjo

Ko so na seji sveta za gradbene, stanovanjske in komunalne zadeve pri celjski občinski skupščini razpravljali o komunalnem proračunu, je nanesla beseda tudi na gradnjo stanovanj. Člani sveta so menili, da je na Ostrožnem zgrajenih nekaj vrstnih hiš, za katere ni interesentov. Podobno je na Otoku III, kjer za stanovanja v blokih ni interesentov.

Na seji so menili, da je vedno manj interesentov za stanovanja v večjih hišah ter da je znatno poraslo zanimanje za gradnjo individualnih hišic. Sedaj, ko bodo podjetja samostojno razpolagala skoraj z vsem prispevkom za stanovanjsko gradnjo, obstaja bojazen, da bodo podjetja še bolj podprla individualno gradnjo hiš z nudenjem posojil svojim delavcem. Prevelika vnema v tem pogledu pa z urbanističnega stališča najbrž ni najbolj zaželena.

Letošnja moška moda

Skupina modnih krojačev iz Pariza je pred dnevi sestavila predpis o moški eleganci — velja seveda samo za letos!

1. Lasje in zaliski morajo biti razmeroma dolgi; brki so dovoljeni, brada pa ne.
2. Metuljček.
3. Moderni so ožji suknjiči z nakazanim pasom. Zapirajo se na štiri ali pet gumbov.
4. Za zimo so moderne klasične, za poletje pa one, v stilu ruskih srajc.
5. Hlače so ozke, pas pa nekoliko spuščen.
6. Pisani robci.
7. Smoking in obleke za svečane priložnosti so temno modre in temnorjave barve.
8. Dnevne obleke pa morajo biti dopolnjene z ravnimi, kratkimi plašči.
9. Bele nogavice.
10. Kratki škornji iz svetleče kože. Nekoliko višja peta.

Art Buchwald

Domača naloga

V zadnjih desetih letih so mnogo diskutirali o ameriški vzgoji in vsakdo se je pojavil s svojo teorijo o tem, zakaj Johny ne zna seštevati. Jaz vem, zakaj Johny ne zna seštevati. Zato, ker mu starši ne znajo narediti domačih nalog.

V starih časih pred N. M. (Novo Matematiko) je otrok prinesel domov domačo nalogo in starši so jo skupaj z njim pregledali, mu svetovali ali pa ga vzpodbujali, kadar je škripalo. Danes so starši v škripcih, ker so domače naloge tako komplicirane, da ne otrok ne njegovi starši ne vedo, kako bi kaj reševali.

Pred nedavnim je na primer moja hčerka prinesla domov domačo nalogo.

— Od 202 moram odšteti 179, je rekla.

— Nič lažjega, sem rekel. — Napiši 179 pod 202.

— Kaj pa naj naredim z desetico?

— S kakšno desetico?

— Z desetico, ki sodi k 202.

— Jaz ne vem, katerih 10 sodi k 202. Odštejmo 179 od 202. Devet in tri je dvanajst, ostane ena, osem in dva je deset. Odgovor je 23.

— Ne, ne moreš računati tako. Upoštevati moram desetico.

— Zakaj desetico?

— Deset pomeni enico.

— — —

— Dobro, razumem. Rezultat je 23, sem rekel.

— Kako to veš?

— Ker sem odštel devet od dva in osem od deset.

— Ne moreš računati tako.

— Kako pa?

— Učiteljica pravi, da ne moreš odšteti devet od dva.

— Zakaj ne?

— Zato, ker si ne moreš izposoditi nekaj, kar ne moreš vrniti.

— Dobro poklical bom tvojo učiteljico. Bomo videli, kako ona odšteva 179 od 202.

Poklical sem učiteljico in ji pojasnil, da sem imel male težave z njeno domačo nalogo.

Učiteljica je bila zelo ljubezniva. — To je zelo preprosto, je rekla. — Dvojka na desni strani kolone velja za enico. Ničla sredi številke za nič desetic. Dvojka na levi strani kolone velja za nič desetic in dve enici. A zdaj stotico. Tako imate dve stotici, odštejmo, je rekla. Pojdimo proti koloni stotic in pričnimo s pregrupiranjem. Dve stotici se ujemata s stotico. Zato je deset desetic enako stotici. Tako, prenesite zdaj eno desetico v kolono desetic. Imate deset desetic, toda še vedno ne morete odštevati v koloni enic. Zato zopet pregrupiranje. Imate samo devet desetic. Odštejte 12 od 10 in prenesite ostanek v kolono enic, kajti deset enic je toliko kot desetica. Tako imate 12 enic. Ste razumeli?

— Kaj je tu nerazumljivo? sem rekel. — Vas lahko nekaj vprašam?

— Seveda lahko.

— Ali je rezultat 23?

— V tem primeru je, toda ne vedno. Če bi računali v enicah in se pri tem ne bi omejevali na desetico, bi bil lahko rezultat tudi drugačen.

Odložil sem slušalko in požrl steklenico aspirina, toda pravočasno je posredovala žena. — Koliko aspirinov si pojedel? je vprašala.

— Sedem in pet, toda ne sprašuj, kako se to sešteva.

FERDO KOČEVAR

Mlinarjev JANEZ

— 29 —

— Vso noč sem sanjala le o tebi. Kaj si mislil poprej pri vodnjaku s tisto ločitvijo? Prosim te, povej mi, nisem te razumela!

Janez ji je povedal, kar je v zvezi z volitvamislišal od Toneta. Rekel je, da ga utegne doleteti čast, da ga izvolijo za načelnika ter je opozoril na nevarnosti, ki so s takšno častjo vedno povezane.

— Ne bojim se boja, je rekel, — saj sem si ga vedno tako želel, pač pa me je strah grofa, ki nam kuha tajno maščevanje, zakaj prepričan sem, da nam ne bo prizanesel. Gorje mi, če izve, da sem bil jaz tisti kolovodja pri mlinu, ko smo ga napadli! Vidiš, to je tisto, kar mi teži srce kakor težek kamen.

— Veš kaj, Janez, za takega bojazljivca te pa res nisem imela, je rekla Marjetka pol za šalo pol za res. — Vedi, če bi se ti karkoli zgodilo, česar se tako bojiš, bom jaz zbrala teharske fante in z njimi vred napadla grofa kjerkoli bi se ponudila priložnost. Prepričana sem da bo vsak rad zate prelil tudi kri.

— Pogumna si, resnično si nisem mislil, da si tako pogumna. To me pomirja, zato se hočem tudi sam otresti vseh pomislekov, ki me mučijo, predvsem zavoljo tebe, kaj bi bilo namreč s teboj. Sama si mi pokazala najboljšo pot, po kateri naj grem in bojevati se hočem kakor se bori lev za svoje mladiče.

V Sovodni je polovica poti med Teharji in Celjem. Tu sta Marjetka in Janez srečala zanemarjenega beračа z divje zaraslim obrazom, zavitega v raševinasto obleko. Opiral se je na grčavo palico. Nekaj korakov pred njima se je umaknil na stran in ju počakal. Ponižno je snel zamaščen klobuk z glave ter iztegnil roko, kakor da bi ju prosil vbogajme. Ves čas je molčal. Janez je segel v žep in mu vrgel v klobuk nekaj drobža.

— Na, pa moli za duše v vicah in za našo srečo! je rekel.

Zazdelo se mu je, da je berač zelo podoben tistemu lažnemu menihu, ki so ga sinoči odkrili pri Pengarjevih. Bel koščeni križec, debele jagode roženkranca, precej gosto nabrane, so bile skoraj za las takšne, kot tiste, ki jih je nosil menih. Janez se je še enkrat ozrl za njim in zdelo se mu je, kakor da bi jima pretil s tisto palico. Kaj ko bi bil lažni menih in tale berač ena in ista oseba, je pomislil Janez, pri tem pa Marjetki ni nič omenil, da je ne bi vznemiril. Sklenil e,da si ga bo skrbno ogledal, če mu še enkrat pride pred oči.

V Celju je Marjetka hitro raznosila mleko po hišah in preden je bilo končano prvo opravilo sta bila oba zopet na Teharjih. Sem je prihajalo čedalje več ljudi na božjo pot. Kjer so božjepotniki, tam seveda ne manjka beračev in tudi na Teharjih jih je bilo mnogo. Sedeli in stali so v dolgi vrsti ob poti na hrib in prosili mimoidoče, pri čemer so svoje prošnje podpirali z najrazličnejšimi znamenji; tu je eden izmed njih kazal svojo rano, tam drugi od božjasti zvite ude, tretji je položil preko poti svoje berglje, medtem ko je pod lipo v

— 30 —

senci ležal na vozičku nekdo napol mrtev, ki pa je še vedno stegoval svoje roke kvišku. Nedaleč stran je stara ženica prebirala jagode svojega roženkranca. Skupaj z neko drugo ženico sta kričali; vsaka je hotela biti glasnejša, da bi dobila več darov. Malo dalje je bilo videti slepega starca, ki ga je njegova hči vodila s palico.

Janez je pregledoval dolgo vrsto beračev, če morda med njimi ne bi našel tistega, ki sta ga bila zjutraj srečala na cesti. Toda ni ga našel.

Doma so ga nestrpno pričakovali. Janez je pogledal po hiši kakor se pač spodobi skrbnemu gospodarju. Nazadnje je rekel, naj gredo k velikemu opravilu v cerkev, pri tem pa je enemu izmed članov družine poveril nalogo, da varuje dom pred tujci, ki so se danes zbrali v vasi z vseh strani, kajti nihče ne more videti v notranjost človeka, da bi vedel, kakšen je. Nato je odšel k počitku, kajti bil je zelo utrujen. Dolgo ni mogel zaspati in ko je le zaspal, so ga pričele mučiti težke sanje.

Janez je kmalu vstal in odšel v cerkev. Že dolgo ali pa še nikoli ni molil tako pobožno kaor danes. Precej dolgo je klečal pred velikim oltarjem in se priporočal varstvu vsemogočnega. Končno se je prekrižal in odšel. Niti Marjetke ni pogledal, čeprav je šel mimo klopi, kjer je ona opravljala svojo pobožnost. Iz farne cerkve je odšel do sv. Ane, kjer je bilo dogovorjeno, da se fantje snidejo. Tu je bilo še več ljudi kakor spodaj v vasi; tudi iz Celja je bilo mnogo romarjev. Ljudje so v skupinah sedeli po travi, gizdalinsko opravljeni gospodiči so se klanjali našopirjenim Celjankam. Kako so se od teh razločevali preprosti Šentjurčani! Res, da niso znali gosposko govoriti in ne kvasiti neslanosti, toda obnašali so se modro in moško. Marsikak Janez se je sprehajal s svojo Micko med mnogoštevilnimi kramarji, kjer sta si ogledovala najrazličnešo robo. Se nedorasla mladina se je potikala najraje okrog medičarjev. Pod lipami so se zbrali domačini; tu je imela tudi Martinaška svoje ognjišče, okrog katerega se je neprestano vrtela kakor kakšna lutka. Marjetka ji je pomagala in čeprav je bil ob njej Janez, ni ne juhe presolila ne pečenke zasmodila. Dvakrat ga je že nagovorila, a on ji sploh ni odgovoril. Zelo zamišljen je gledal v vrelo juho.

— Janez, je ponovno rekla, — ali danes nič ne slišiš? Sem te morda s čim razžalila, da nič ne odgovoriš?

— Počutim se kot jetnik, ki čaka na svojo obsodbo.

— Kaj pa že zopet blodiš? Kaj naj storim, da ti preženem misli, ki so te obsedle? Če ni drugega razloga kakor tisti, ki si mi ga zjutraj razodel, bi moral biti vesel, da ti je določena takšna čast!

V tem trenutku je k ognjišču prišepal tisti berač in ponižno poprosil Marjetko, naj mu da kaj pojesti, ker je zelo lačen. Rekel je, da že tri dni ni nič jedel. Janez ga je ostro premeril

— 31 —

in berač je povesil oči. To je bilo popolnoma dovolj, da je bil Janez prepričan, kar je pomislil zjutraj, da namreč tale berač ni nihče drugi kakor lažni menih. Pograbila ga je jeza, da je prebledel. Že ga je hotel zgrabiti, ko je prišel Šimkov Tone s skupino fantov.

— Pozdravljeni! je rekel Janez.

— Saj sem vam rekel, da ga bomo gotovo našli tu, je rekel Tone.

— Pozdravljen Janez! Marjetka, ti nam pa prineši bokal vina in kapuna nareži, saj brez tega sploh ni življenja. Fantje sedimo!

Fantje so sedli za mizo. Marjetka jim je nosila vrč za vrčem. Vrstila se je pesem za pesmijo, zdravica za zdravico. Berač, ki je sedel ob koncu mize, je mirno srebal svojo juho. Delal se je, ko da ga fantovska družba prav nič ne zanima. Ko je pojedel, si je podprl glavo z roko ter se potuhnil, kakor da je zadremal, pri tem pa je skrbno pazil na vsak gib tega ali onega fanta. Se manj mu je ušla kakšna beseda.

Janez je Tonetu povedal, kar je mislil o dozdevnem beraču.

— Kaj ne, Janez, to je bila sinoči lepa komedija pri mlinu! je rekel Tone na glas.

Ko je berač slišal te besede, je dvignil glavo in se delal kakor da se je prebudil; vstal je in hotel oditi, v tistem trenutku pa ga je od zadaj zgrabila Janezova roka. Berač se je nerodno obrnil in nenadoma mu je odpadla brada. Janez ga je dvignil kvišku in vzkliknil:

— Glejte, nisem se zmotil, ta pravi je! Ali si pozabil, kaj sem ti svetoval sinoči? Ali sem ti rekel, da se varuj naših pesti, če nam še enkrat prideš vanje!

Kdo ve, kaj bi bili fantje naredili z beračem ogleduhom, ko bi se ne bil prav tedaj zaslišal v vasi rog, ki je napovedoval volitve novega načelnika.

— Kaj hočemo sedaj z njim?

— Pusti ga, Janez, naj gre kamor hoče. Pohitimo raje, da pridemo pravočasno na volitve!

— O ne, tega beračа ne spustim več iz svojih rok! je rekel Janez in ga odpeljal v bližnji svinjak, kamor ga je zaprl med pujske.

Rog na vasi se je oglašal vse močneje; oglasile so se tudi trobente in grofov odposlanec je napovedal pričetek volitev. Fantje so odhiteli v vas. Za njim sta k Pengarjevim odšli tudi Martinaška in Marjetka. Na vzvišenem mestu v vasi je stal grofov bogato opremljen šotor, podoben kraljevemu. Na njem je bil grofov grb: tri zlate zvezde na modrem polju. Pred šotorom sta stala dva orjaka viteza v sivih jeklenih oklepih. Na desni strani šotora so bili razpostavljeni sedeži, namenjeni celjski gospodi, vitezom in tujim gostom, na levi pa tehar-

— 32 —

skemu županu in njegovemu spremstvu. Pred sedeži je bil precej velik prazen prostor, ograjen, da množica ne bi mogla do šotora; ljudi je bilo vse več in trušč je postal vse glasnejši.

Napovedovalec je stopil pred grofov šotor in trikrat zatrobil v bogat, z zlatom in srebrom okovan bivolov rog. Vse je utihnilo v pričakovanju, kaj bo. Nato je obesil rog čez ramo, segel v telovnik, izvlekel pismo, si oddahnil in pričel brati:

»Možje, Teharčani in okoličani! Poklicali smo vas sem, da bi si izvolili novega načelnika. Volilo ga bo vaše čestito starešinstvo pod vodstvom vrlega župana. Kdorkoli bo izvoljen, najsi bo vaš prijatelj ali sovražnik, vsak izmed vas ga bo moral poslušati in izpolnjevati njegove ukaze, kolikor zadevajo namreč mir v deželi in poveljništvo v boju. Tako vam naroča Urh, grof celjski, ortenburški, knez zagorski, ban hrvaški, slavonski itd. itd.«

Zopet je trikrat zatrobil v rog in se umaknil. Župan in za njim sedem teharskih starešin je stopilo v poseben šotor. Župan jim je razdelil listke. Vsak navzoči je na list napisal ime tistega, ki ga je volil in listek spustil v skrinjo. Skrinjo so nato odnesli grofu, ki jo je odprl, vzel iz nje liste, jih pregledal in odložil. Na vseh listih je bilo napisano eno samo ime, zato jih je grof zložil na isti kup. Množica je molčala.

Tedaj se je znova oglasil rog. Grof Urh se je dvignil in rekel:

»Čestito starešinstvo je za novega načelnika enoglasno izvolilo Mlinarjevega Janeza!«

— Živel! Živel! Živel je vzklikalo ljudstvo in nekaj tisoč mož je vihtelo po zraku svoje klobuke. Klicev radosti in veselja ni bilo ne konca ne kraja. Ko so se pomirili je grof Urh nadaljeval:

»Mlinarjev Janez naj stopi sem, da ga spoznam in da mi priseže zvestobo in pokorščino!«

Ljudstvo je znova začelo vzklikati. Gnetlo se je okrog grofovega šotora, kjer bi se naj pokazal Mlinarjev Janez. Tedaj se je skupina teharskih fantov, ki jih je vodil Šimkov Tone, pričela prebijati skozi množico; v svoji sredi so vodili Mlinarjevega Janeza. Ta je ponosno gledal na vse strani, kakor bi iskal koga sebi enakega. Janez je preskočil ograjo in hitel po stopnicah do grofovega šotora.

Dostojanstveno se je priklonil. Grof mu je odzravil, vstal in predstavil novega načelnika zbrani množici. Nato je grof prijel meč in udaril z rezilom Janeza trikrat po plečih, rekoč: »Bolje je biti vitez kot služabnik! Odslej si mi enakovreden, ker si načelnik teharskega krdela, najpogumnejšega in najmočnejšega v vsej vojski. Krasi naj te predvsem pogum in zavest, da raje slavno pogineš, kakor da bi se sramotno umikal. Tu mi zdaj prisezi svojo zvestobo, poslušnost in vdanost ter da boš izpolnjeval vse moje ukaze.

ŠE DANES NAROČITE CELJSKI TEDNIK

OD KRATKE ZGODBE DO ROMANA • SAMO ZA NAJVIŠJO CENO • NANJ SE NE MOREMO ZANESTI

PARIZ JE BIL HEMINGWAYEVO MESTO

GOLA POD KRZNENIM PLAŠČEM • LOV NA ŽENSKI FANDANGO • GOLOBI TEŠIJO LAKOTO V REVŠČINI

Poleti 1949 — poznala sva se že več kot dve leti — mi je Ernest vendarle telefoniral in mi povedal, da se je zadeva z dvema kratkima zgodbama čisto nenadejano spremenila in da ga naj septembra obiščem.

Hemingway je začel pisati prvo izmed zgodb, ta pa je rasla in rasla in presegla obseg kratke zgodbe. Zdaj se je ukvarjal z mislijo, da bi dal reviji namesto dveh kratkih zgodb roman. »Vse moje knjige so se začele kot kratke zgodbe«, je pojasnjeval Hemingway. »Nikoli nisem stopil k pisalnemu stroju s prepričanjem, da bi napisal roman.«

Glavni urednik »Cosmopolitana« je bil pripravljen, da objavi roman v treh nadaljevanjih. Seveda pa je bilo potrebno zdaj pomisliti, da je roman v nadaljevanjih več vreden kot dve kratki zgodbi. Glavni urednik je bil še dalje uvideven in je ponudil Hemingwayu, da sam določi ceno za roman.

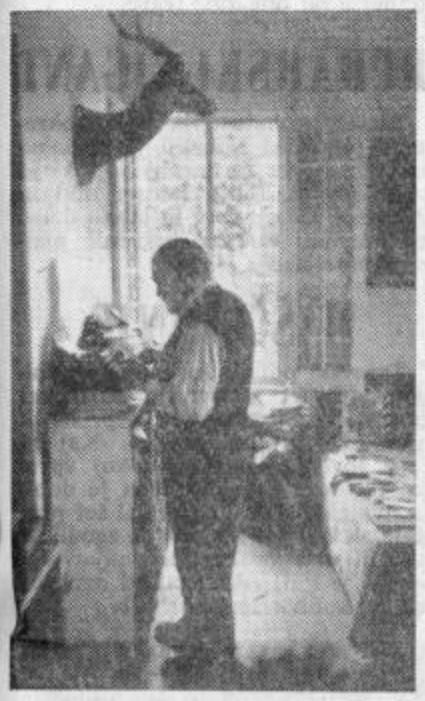

Hemingway je pisal stoje. Tako so nastala številna knjižna dela svetovnega slovesa, ki so mu prinesla Nobelovo nagrado in milijone dolarjev.

Takoj zatem mi je Ernest telefoniral in me vprašal: »Koliko je bil doslej najvišji honorar, ki ste ga plačali za roman v nadaljevanjih?« Povedal se mu. Petinsedemdesettisoč dolarjev. »Okay,« je dejal: »Mislim, da moram to ceno prebiti za deset tisočakov...«

Proti koncu oktobra 1949 je prišel Ernest z rokopisom v New York. Naselil se je v hotelu »Sherry Netherland« in ko sem ga poiskal, da bi prevzel roman, mi je dejal: »Veš, zdaj bom odpotoval za nekaj tednov v Pariz in odločil sem se, da boš potoval z mano. Imela bova čudovito jesen. V Benetkah poznam nekaj deklet in ena izmed njih — najboljša — mi je že pisala, da pride v Pariz. Pa še neka druga bo prišla. To pomeni, da bova morala pazljivo manevrirati in ko boš prišel s krtačnimi odtisi romana v Pariz, bova lahko imela konference po potrebi. Če pa že ne bova imela posvetovanj zaradi korektur, jih bova imela zaradi konjskih dirk v Auteuilu. Pa kaj hasne vse to govorjenje, saj vem, da bi ti rajši sedel za svojo pisalno mizo v Osmi Aveniji New Yorka!«

»Ah, papa,« sem dejal zares potrt, saj veš tisto: razmere so drugačne...«

»Razmere so takšne, kakor si jih narediš, fant moj!« mi je pojasnil. Segel je po rokopisu, vzel nekaj zadnjih listov, drugo pa mi je potisnil v roko: »Pojdi zdaj s tem k svojemu glavnemu uredniku in mu povej, da ga gospod Hemingway podzravlja in pošilja vse, razen zadnjih poglavij, ki jih bom vzel s seboj v Pariz, da jih potegnem skozi zadnjo pilo...« Ko sem predal glavnemu uredniku Herbertu Mayesu rokopis in mu dobesedno ponovil Hemingwayeve besede, ga je kar neslo v zrak. »Zadnja poglavja! Moj bog! Saj vendar veste, kako malo se lahko zanesemo nanj! In kako pije! Ko bo čas za tretje nadaljevanje, bomo ostali praznih rok in zaman čakali na konec. Toda v to kašo me ne bo spravil. Tudi jaz imam še nekaj prijemov na zalogi. Moja zamisel: potovali boste z njim! Ostanite mu za petami! Ne izpustite ga iz oči!«

Roman, ki je nastal iz sestavka »Prihodnost književnosti« je danes znan pod naslovom »Starec in morje«.

Ko sem kmalu zatem vstopil v njegovo hotelsko sobo, je sedel v naslonjaču in bral neko knjigo. Ne da bi me sploh pogledal je samo vprašal: »No, kdaj potujeva?«

HEMINGWAYEVO MESTO

Pariz je bil najbolj pomembno mesto v Hemingwayevem življenju. V Parizu dvajsetih in tridesetih let je stradal in goljufal, kradel in ljubil, tu je začel postajati pesnik. In leta 1944 je kot vojni poročevalec osvojil bar v hotelu Ritz, medtem ko so zavezniške čete šele korakale proti Parizu. V Parizu tridesetih let je doživel srečanje ki ga vse

Mladega Hemingwaya je v dvajsetih letih, ko je bil ubog in neznan začetnik v Parizu, globoko prevzelo srečanje s temnopolto plesalko in pevko Josephine Baker.

življenje ni pozabil. Neka kavnorjava lepotica je plesala z nekim Angležem — toda spogledala se je s Hemingwayem. Niti za hip ni okleval: odrinil je tujca in sam zaplesal z njo. Nikoli poprej ni držal v rokah take ženske in pozno zvečer je ugotovil, zakaj: pod krznenim plaščem, ki ga ves večer ni slekla, je nosila — nič. In takrat zvečer, ko je to ugotovil, je temnopolta ženska povedala svoje ime: Josephine Baker. In v to mesto sva se vozila zdaj, leta 1950.

Kakor vedno sta se Hemingway in žena Mary naselila v hotelu Ritz. Ob samem prihodu je čakalo Ernesta presenečenje: jesenske konjske dirke na svetovno znanem dirkališču v Auteuilu, sredi »Bois de Boulogne«, so se začenjale naslednjega dne. Ernest mi je predlagal, da narediva nekaj, kar si je vedno želel, a ni nikoli izpolnil: »Sodelovala bova na vseh tekmah, vsak dan! Če si vedno poleg, si na dikališču kakor doma. Nihče te ne more prodati. Tam zunaj je čudovita restavracija pred tribuno, kjer lahko piješ in ješ in se počutiš, kakor da bi bil sam dirkalni konj. In, kar je najbolj pomembno, kar tam lah, ko zaključiš svoje stave, ne da bi bilo potrebno tekati k stavnim okencem«.

Vsak sva dala svoj delež denarja in Ernest je takoj imenoval najino podjetje »Hemhotch-sindikat« (pri čemer je v imenu združil polovici najinih priimkov). Kasneje si je Hemingway na ta račun privoščil še razne druge potegavščine in je celo registriral najino »podjetje« v trgovskem registru New Jersseya. V Parizu je dal natisniti vizitke, ki je na njih z velikimi gotskimi črkami pisalo: »Mr. Ernest Hemingway in Mr. A. E. Hotchner, visoko rojena, dajeta s tem na znanje ustanovitev Hemhotch d. z. o. j. — za pospeševanje konjskih dirk, bikoborb, lova na divje gosi in ženskega fandanga.« (Fandango je živahen španski ples).

Vsaj kar zadeva ženski fandango sva bila brez konkurence, ker sva ga čisto sama iznašla.

SAMO PEČENI GOLOBJE

Ob dnevih, ko ni bilo dirk, mi je Hemingway razkazoval mestne četrti Pariza, kjer je nekoč poprej živel. Začela sva na Rue Notre-Dame-des Champs, kjer je imel pred leti sobico nad neko žago. Počasi sva se prebijala skozi razne restavracije, bare in trgovine, kjer je še vedno srečeval svoje stare znance, proti Jardin de Luxembourg »Ta park«, je pripovedoval Ernest, »mi je zelo všeč. Obvaroval me je pred lakoto. Ko ni bilo ničesar več v loncu, sem odšel s svojim sinom Bumbyjem, ki sem ga vozil v otroškem vozičku, na sprehod v vrt. Dobro sem vedel, da policist, ki je stražil v parku, odhaja vsak dan točno ob štirih v bližnjo točilnico na kozarček rdečega vina. Sedel sem na klopi in zibal pred sabo otroški voziček ter drobil golobom drobtine. Golobje so zaupno prišli čisto blizu in še medtem, ko sem jih krmil, sem si izbral najbolj rejenega, potem pa sem zgrabil, mu zavil vrat in ga skril pod odejo v vozičku k Bumbyju. Tiste dni smo se najedli golobov do grla. Pa kaj bi tudi naj storili? Nič ni bilo tako pocei kakor golobje!«

ZAKAJ JE POSTAL KATOLICAN

Hemingway mi je pokazal majhno cerkev in dejal: »Tukaj sem molil, ko sem padel v najbolj globoko spolno nerazpoloženje. To je bilo samo enkrat v mojem življenju in še danes si ne znam razložiti, kako je do tega prišlo. Morda me je res utrudilo pisanje romana »Fiesta« — knjige o izgubljeni generaciji — ali je bila morda posledica ločitve z mojo prvo ženo Hadley. Dejstvo je bilo, da moje druge žene Pauline nisem mogel prav ljubiti. Pauline je bila zelo potrpežljiva in polna razumevanja. Poskušala sva vse mogoče. Toda nič ni pomagalo. Mimo zdravnikov sem obiskoval tudi šušmarje. Eden izmed njih mi je

Hemingway z ženo Mary na konjskih dirkah. Vedno je stavil velike vsote in imel je vražji dar, da je zaduhal zmagovalnega konja. Kakor povsod, tako je bil tudi tukaj vedno mož zmagoslavja.

vsakič pritrdil na glavo, roke in noge nekakšne elektrode in mi dajal piti telečjega žolča. Vse brezupno! Potem mi je nekega dne dejala Pauline, zakaj ne grem molit? Nikoli nisem bil veren, toda mislil sem si, vsaj to lahko storiš za svojo ženo. Šel sem v cerkev in zmolil kratko molitev. Ko sem se vrnil v najino sobo, je Pauline že ležala v postelji in me pričakovala. Slekel sem se in legel k njej in ljubila sva se, kakor da bi bila šele odkrila ljubezen. Nikoli več ni bilo težav. In zaradi tega sem postal katoličan...«

Hodila sva po ulicah, cestah, trgih in barih — hodila sva skozi spomine. Dvajset, trideset let je minilo odtlej, toda za Hemingwaya je bilo vse živo in ob vsakem drobcu je vedel povedati kakšno zanimivost. Nedvomno — Pariz je bil Hemingwayevo mesto.

PRIHODNJIČ: ČAR KONJSKIH DIRK — PAPA SE NIČESAR NE LOTI, ČE NIMA TALISMANA — ČRNI FAR JE Z NAMI — DEKLETA IZ BENETK

Zakrinkana vojna

VOHUNSKE ZGODBE IZ II. SVETOVNE VOJNE (23)

»Že takšen prehod v »kritičnem« trenutku iz trmastega vztrajanja pri prvotnih trditvah v pripravljenost, da nekdo pove »čisto resnico«, je lahko zelo učinkovit. Tudi v vsakdanjem življenju smo se mogli čestokrat prepričati, da komu prve zgodbe ne verjamemo in ko ga tako ali drugače pripravimo, da nam prizna laž in potem terjamo od njega resnico, smo — že zaradi samovšečnosti nad svojim uspehom — pripravljeni, ne da bi sploh pomišljali, da sprejmemo njegovo drugo zgodbo za »čisto resnico«, četudi je samo nova laž. In podpolkovnik je vedel, da so gestapovci — kakor marsikdaj sploh Nemci — zelo domišljava svojat in zato je predlagal, da bi mladenič v takem primeru pripovedoval tako:

»V Nizzi sem prebil vsega skupaj samo nekoliko dni. V žepu nisem imel niti prebite pare, pa sem se odločil za beračenje. Opazila me je neka ženska, stara najmanj pol stoletja, neka strašna stara babnica z živordečimi lasmi. Starki sem ugajal pa me je odvlekla k sebi na dom. Toda že po dveh dneh sem se je tako nažrl, da je kljub sestradanosti enostavno nisem mogel več prenašati. Bila je sicer dobrega srca, a se mi je fizično tako zgabila, da je ne bi mogel trpeti, četudi bi bila edino žensko bitje na svetu. Vi ste izkušeni ljudje, zato me boste verjetno razumeli. Lačen človek nima velike izbire, a verjemite mi, da nisem mogel vzdržati, da bi še samo eno noč spal skupaj s tem strašilom.

Enostavno sem ji pobegnil in za spomin vzel s seboj nekaj njenega denarja in nakita. Nekaj tednov sem se skrival pred policijo, potem pa sem našel človeka, ki me je proti plačilu spravil čez mejo v Belgijo.«

Podobnih zgodb so si potem učitelji v šoli za tajne agente izmislili še za celo knjigo. Bile so raznovrstne, a vselej dobro premišljene in posledica: skozi gestapovske pasti se je izmuznilo potlej dosti več britanskih agentov kakor poprej.

Med vsemi agenti, moškega in ženskega spola, kolikor jih je preskusil podpolkovnik, je bil samo eden, ki je opravil izpit, ne da bi mu bil mogel podpolkovnik očitati kakršnokoli napako ali spodrsljaj. To je bil naravnost genialen tajni agent in četudi je nekajkrat opravil v Belgiji nekaj posebnih nalog, ga gestapo nikoli ni ujel, še več, niti posumili niso nikoli vanj.

Ko je podpolkovnik zvedel, da ga bo obiskal neki gospod Jean Duofour, je bil prepričan, da bo zagledal spet nov obraz mladega zdravega in čvrstega mladeniča. Toda ko sta stopila skozi vrata obveščevalni častnik in njegov spremljevalec, je podpolkovnik onemel. Spremljevalec obveščevalnega častnika je bil vse drugo prej ko človek in bi še najbolj ustrezal pojmu »karikatura človeškega bitja«. Videti je bil kakor pravi vaški norček. Bil je telesno pohabljen, a poleg tega je imel še lica in podbradek skoraj trikrat večja, kakor bi bilo normalno. Bledo modre oči so buljile tjavdan in v njih ni bilo videti niti iskrice, vlažne ustnice so se mu ohlapno povešale in iz kotička ust mu je polzela slina. Ta nenavadna prikazen je v pozdrav podpolkovniku čisto po svoje pokimala, se nekajkrat nakremžila, potem pa prasnila v piskav smeh.

»Kakšne burke pa zganjate«, je vprašal podpolkovnik obveščevalnega častnika. »Čisto nič mi ni do potegavščin!«

Častnik se mu je v odgovor samo nasmehnil »Dovolite mi, da vam predstavim gospoda Jeana Dufoura. Če bo opravil pri vas izpit, bo postal naša stalna zveza z nalogo, da bo prenašal denar našim agentom v Franciji in Belgiji.«

Če bi sodil po njegovem videzu, mu ni potrebna nobena preiskava protiobveščevalnih strokovnjakov,« je še vedno godrnjal podpolkovnik, »pač pa bi ga moral pregledati psihiater. Vendar, če že ravno želite, sem vam vseeno pripravljen storiti uslugo.«

Podpolkovnik se je obrnil k nakazi, ki je bila vredna iskrenega sožalja. Človeček se je začel spet hahljati, potem pa je sprožil svoj okorni kazalec, ga uperil proti črnilniku in se ga dotaknil tako nežno, kakor da bi bila to nadvse dragocena reč. Pri tem je uprl pogled v podpolkovnika in mu obešenjaško pomežiknil. Podpolkovnikove bistre oči so v tisočinki sekunde zaznale v nakaženem obrazu preblisk duhovitosti, ki pa se je spet takoj zgubil v bedastih potezah.

»Koliko ste stari, Dufour?« ga je vprašal podpolkovnik naglo v flamskem jeziku. »Koliko sem star?« je ponovil Dufour začudeno in se zakrohotal. Približal se je podpolkovniku in ga potrepljal po ramenu. »Vprašuješ me, koliko sem star, dragi moj?« Zlomljen smeh je spremljal skoraj vsako njegovo besedo. »In kako naj jaz to vem?« Zdaj je smeh zvil vse njegovo telo, ki se je kar krčilo v prizadevanju, da bi se spet zresnil. Podpolkovnik se je odločil in nadaljeval.

»Kje ste se rodili?«

»Kje sem se rodil? Kaj pa jaz vem, kje sem se rodil!«

»Kje pa živite?«

»Kje živim? Jaz da bi kje živel?« Ta odgovor je spremljal naravnost nori smeh.

Podpolkovnik ga je ostro premeril z očmi in strogo dejal: »Nikar se ne norčujte iz mene! Nekje vendar morate živeti?«

Toda tudi podpolkovnikova ostrost ni spremenila Dufourjevega razpoloženja. Med smehom in pokašljevanjem je izdavil iz sebe: »Jaz živim... po belgijskih cestah ... po poljih... po gozdovih... in na senikih.«

»Kaj pa počne vaš oče?«

OGLAŠUJTE V CELJSKI TEDNIK!

»ROP STOLETJA«, KI SO GA IZVEDLI V VELIKI BRITANIJI NA POSTNI VLAK, BO RES ŠE NEKAJ ČASA VZNEMIRJAL SVET. PRED DNEVI SO UJELI JAMESA WHITEA, ENEGA IZMED ROPARJEV, KI SE JE DOKAJ ČASA USPEŠNO SKRIVAL, TODA SLEDNJIČ NI VEČ ZDRŽAL V ILEGALI IN SE JE OGLASIL ČASNIKARJEM. KMALU PO NJEGOVEM INTERVJUJU S ČASNIKARJI PA JE SCOTTLAND YARD NAPEL VSE SILE IN GA IZSLEDIL. OBKOLILI SO SAMOTNO HIŠO V DOVERSKEM PRISTANIŠČU IN GA ODVEDLI NA »SPREHOD« PO KOSILU. NA SLIKI VIDIMO WHITEA, KO GA POLICIJA VODI V ZAPOR, V GORNJEM KOTU SLIKE PA GA VIDIMO, KAKO JE BIL VIDETI. ZA SVOJE SKRIVANJE NI SPREMENIL NIČ DRUGEGA, SAMO BRKE JE PUSTIL RASTI.

»TA SLIKA BI POTREBOVALA TISOČ BESED«, JE POD TOLE SLIKO ZAPISAL AMERIŠKI TIME. ČLOVEK SE VPRAŠA: IN KAJ BI BILO POTEM? MAR NI BILO IZGOVORJENO ŽE TISOČKRAT TISOČ BESED, ZVERINSTVA V VIETNAMU PA SE NADALJUJEJO? VSAJ TAKO BI LAHKO SKLEPALI OB TEM NESPORNEM DOKAZU, KI SPOMINJA NA NAJVEČJA GROZODEJSTVA IZ DRUGE SVETOVNE VOJNE. AMERICANOV TU SICER RES NI ZRAVEN, SO PA ZATO V OZADJU.

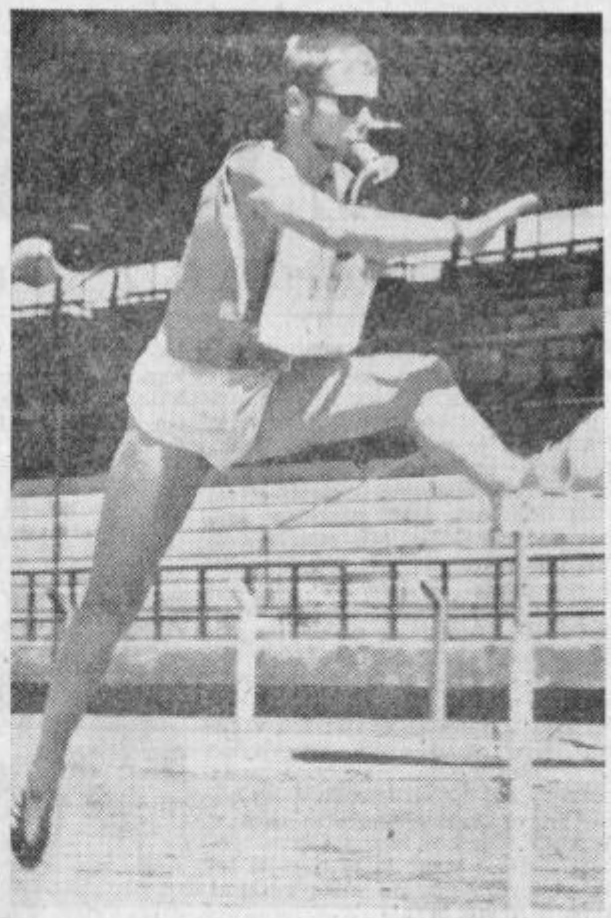

OLIMPIJSKE IGRE 1968 V MEXICO CITYJU BODO EDINSTVENE V ZGODOVINI OLIMPIJAD. UDELEŽENCI BODO NAMREČ NA VIŠINI 2240 METROV VDIHAVALI ZELO REDEK ZRAK. S TEM V ZVEZI SO NEKATERI BIVŠI OLIMPIJSKI ZMAGOVALCI IZJAVILI, DA BO MED TEKMOVALCI NEKAJ MRTVIH. ZDRAVSTVENI STROKOVNJAKI SICER ZATRJUJEJO, DA SE KAJ TAKEGA NE BO ZGODILO, DA PA BODO NAPORI IZREDNI. TO JE VIDETI TUDI IZ PRIPRAV POSAMEZNIH TEKMOVALCEV, KI SE SKUŠAJO ŽE ZDAJ »AKLIMATIZIRATI«. VENDAR NE KAŽE, DA JIM BO USPELO, KAJTI VSAK TRENING POMENI EN NADČLOVEŠKI NAPOR VEČ. NEMŠKI SREDNJEPROGAŠ BODO TUMMLER JE DEJAL: »MOJ TEK JE BIL ENA SAMA MUKA!« ŠVICARSKI PETEROBOJEC HARDY MINDER: »NAJBOLJE SEM SE ODREZAL PRI STRELJANJU: BIL SEM TAKO LEN, DA SE MI NI LJUBILO TRESTI.« AMERIŠKI OLIMPIJSKI ZMAGOVALEC BILL MILLS: »V TEKU NA 5000 METROV ME JE BOLELA GLAVA. POČUTIL SEM SE SLABO, UBOGO IN UTRUJENO.« NA SLIKI ZGORAJ VIDIMO ITALIJANSKEGA TEKMOVALCA EDYJA OTTOZA, KI TRENIRA Z DIHALNO NAPRAVO, SPODAJ PA ANGLEŽA GRAHAMA S TLECIMI ŽARNICAMI NA TELESU, KI ZAZNAMUJEJO RITEM TEKA. SKRATKA, USPEHE BO MOGOČE DOSEČI SAMO Z USTREZNIMI TEHNIČNO MEDICINSKIMI TRENINGI, KAR POMENI, DA BO ZMAGOVALA TUDI ZNANOST.

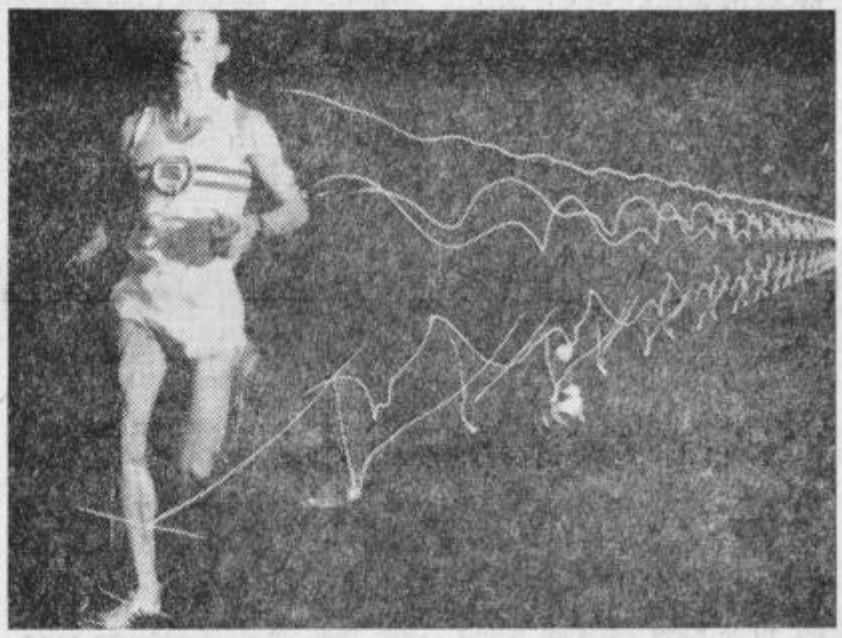

MISLI

Velike osebnosti, ki mislijo, da bo za njimi ostala praznina, se malo motijo.

— — —

Tako je povzdignil kolektivistično zavest, da je ostal brez lastnega mišljenja.

— — —

Heroizem obstoji za druge. Nihče se sam sebi ne zdi heroj.

— — —

Življenje je edina past, iz katere nihče ne more živ.

KRATKE

TRAVA IZ LABORATORIJA

V laboratorijih ameriške tvrdke American Cyanamid Company v državi New York v petih mesecih pozimi »proizvedejo« tono trave. Tvrdka, ki opravlja raziskovalna dela in izdeluje farmacevtske proizvode za ves svet, uporablja travo za prehrano konj, potrebnih za znanstvena raziskovanja in izdelavo antitoksinov in drugih farmacevtskih izdelkov. Zanimivo je, da je trava, ki zrase v laboratoriju, dosti kvalitetnejša od običajne trave.

RUDARSKI GIGANT

Rudarska industrija v Demokratični republiki Nemčiji je nedavno izdelala bager za dnevni kop, ki je pravi gigant. Tehta namreč milijon 250 tisoč kilogramov in lahko dnevno odstrani 45 tisoč kubičnih metrov zemeljskega sloja.

MAŠČEVANJE

Trgovski potnik Jovanović je dolgo vrsto let zapovrstjo obiskoval prodajalca, tokrat pa je prišel k njemu šef prodaje osebno. »Kaj pa je z Jovanovićem?« je takoj vprašal trgovec. »Njegova žena je dobila dvojčke,« ga je opravičil šef prodaje. »Čisto prav se mu je zgodilo,« nadaljuje trgovec z zadovoljstvom, »meni je tudi vedno poslal dvakrat toliko, kolikor sem naročil!«

SLEPE MIŠI

Prinkelmann, pisec filmskih scenarijev, se je vrnil iz Hollywooda, kjer je sklepal pogodbo za snemanje filma. »Kako je bilo?« so ga vprašali prijatelji, ko se je vrnil. »Odlično,« je dejal. »Naučil sem se tudi hollywoodske slepe miši!«

»Hollywoodske slepe miši?« so se začudili prijajtelji. »Da«, je pojasnil pisec. »Mož mora z zavezanimi očmi poljubiti deset žena zapovrstjo in potlej uganiti, s katero še ni bil poročen.«

Beg iz Gonarsa

PO IVANU BRATKU IZ »SPOMINOV NA PARTIZANSKA LETA«

61. Proti deseti uri ponoči se je kopač prikopal na površino koruzne njive. Bil je kakih šest metrov od najbližje stražarske ute in okrog trideset metrov od stražarskega stolpa. Noč je bila jasna in mirna, da bolj ni mogla biti.

62. Kmalu zatem sta se iz rova splazila Ravbar in Ludvik. Previdno sta se plazila med brazdami koruze, ki je v polni tihoti poletne noči sumljivo šumela, če se je le kdo izmed njiju samo na rahlo dotaknil stebla.

63. Nekaj sto metrov od taborišča sta se na domenjenem mestu ustavila in čakala naslednjega. Čas je mineval strahotno počasi. Po njuni cenitvi bi moral naslednji begunec že priti do njiju. Začeli so ju obhajati dvomi. Kaj se je zgodilo? Ali je komanda v zadnjem hipu odkrila beg? Je morda naslednji zgrešil smer?

Mala križanka

VODORAVNO: 1. mestna četrt, 6. žensko ime, 8. veliko alžirsko pristanišče, 9. površinska mera, 10. šivalna potrebščina, 11. osebni zaimek, 12. dva enaka samoglasnika, 13. lepi mladenič iz grške mitologije, ljubljenec frigijske boginje Ree Kibele, 14. južno tirolsko mesto, 16. črnomorsko klimatsko zdravilišče ob vznožju Kavkaza.

NAVPIČNO: 1. življenjska pot, 2. del telesa, 3. francoski departma, 4. okrajšava za račun, 5. blago, 6. francoski impresionistični slikar (Claude), 7. zapor, ječa, 11. otepanje, 13. ime pisateljice Negri, 15. veznik.

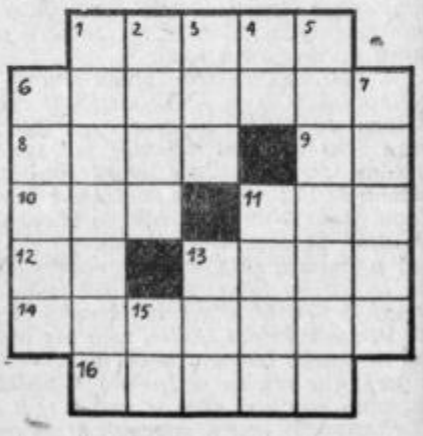

CELJSKI TEDNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Celje, Gledališka ulica, poštni predal 161, TELEFON: 23-69. — UREJUJE uredniški odbor. ODGOVORNI UREDNIK Drago Hribar. — Časopis je ustanovil okrajni odbor SZDL Celje. Izhajal je kot »Nova pot«, »Na delo«, »Naše delo« (1945), kot »Celjski tednik« (1948-1950), nato kot »Savinjski vestnik« (1950-1954) in od 1955 ponovno kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1966 so ga USTANOVILE občine Celje, Laško, Mozirje, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah in Žalec. — Tednik IZHAJA ob petkih. IZDAJA: Zavod za informativno službo Celje. TISK IN KLIŠEJI: »Celjski tisk«. — Cena: posamezna številka 50 par (50 din), letna naročnina 20 (2.000) din, polletna 10 (1.000) din. Tujina 40 (4.000). — TEKOČI RAČUN: 507-3-227.